ROMAN PENTRU COPII

AVENTURILE LUI GOANGĂ ȘI TÂRLICĂ

de

D. IONESCU MOREL

DESENE DE B'ARG ȘI AHESTIN

EDIȚIA 4
EDITURA UNIVERSUL

D. IONESCU MOREL

AVENTURILE LUI GOANGĂ ŞI TÂRLICĂ

ROMAN PENTRU COPII

DESENE DE B'ARG ŞI ANESTIN

EDIŢIA IV-a
EDITURA ZIARULUI „UNIVERSUL" STR. BREZOIANU
Nr. 23-25

19 4 3

Silviei mele
şi tuturor copiilor cuminți.

CUPRINS

PARTEA I 9
VĂ PREZINT PE DOMNII GOANGĂ ŞI TÂRLICĂ 10
I. 11
POZNA CE-O FĂCURĂ SAFTEI 15
II. 16
DE-A BABA OARBA CU MOŞ IZNAV 21
III. 22
GOANGĂ ŞI TÂRLICĂ ÎN BÂLCI LA PANORAME... 27
IV. 28
ÎNTÂMPLAREA CU PROPRIETARUL CASEI 34
V. 35
UCENICII DE DOGAR 46
VI. 47
UCENICII DE CROITOR 51
VII. 52
PE URMA LOR SERGENŢII 55
VIII. 56
CEI DOI PICOLO... 60
IX. 61
ÎNCHEIEREA PĂRŢII I 65
X. 66
PARTEA a II-a 67
DUPĂ FAPTĂ ŞI RĂSPLATĂ 68
GOANGĂ ŞI TÂRLICĂ FUG AFARĂ DIN ORAŞ... 69
I. 70
VISUL LUI GOANGĂ 78
II. 79
ÎN STĂPÂNIREA DRACILOR 86
III. 87
CLOANŢA COTOROANŢA 92
IV. 93
ÎN FAŢA LUI SKARAOSKY 96
V. 97
FUGA DIN IAD 100
VI. 101
VII. 108
ÎN FAŢA LUI DUMNEZEU 116
VIII. 117
ÎNGERUL BUNĂTĂŢII ÎNVAŢĂ PE COPII PORUNCILE LUI

DUMNEZEU *121*
IX. *122*
DEŞTEPTAREA DIN VIS *125*
X. *126*
ZILE GRELE *131*
XI. *132*
ZILE SENINE *136*
XII. *137*
Încheierea părţii a II-a şi sfârşitul romanului. *140*
XIII. *141*

PARTEA I

VĂ PREZINT PE DOMNII GOANGĂ ŞI TÂRLICĂ

1.

Zică

Cine-o vrea să zică —
Şi ce-o vrea,
Cât i-o plăcea;
C-or mai fi, adică
Decât Goangă şi Târlică
Şi-alți copii
Vrednici în năzdrăvănii,
Care sparg şi care strică!
Or mai fi,
Că-i lumea mare!...
Or fi mulți câți peşti în mare,
Câte stele cerul are,
Mulți câți nu-i poți socoti;
Or mai fi!
Dar ca Goangă şi Târlică
La năzbâtii bravi eroi,
Şi-nțelepți la tărăboi,
Lucru-i lesne
De-nțeles:
Nu găseşti aşa prea des!
Au program de-activitate;
Şi ce variat program!
Azi de pildă au spart un geam,
Un binoclu şi-un joben;

Iar din coada unui câine
Au făcut băieții-un tren:
I-au legat un tingiroi,
Două cratiți şi-o ulcică;
Pe când Goangă şi Târlică
Prind să-l mâne din-apoi
Într-o fugă prin noroi,
Vestind lumea-n gura mare:
— Trenul pleacă-n Dorohoi!

Apoi omenirea-i vede
Hoinărind pe străzi hai-hui,
Ca doi câini ai nimănui!...
Şi când un tramvai mai plin e,
Cine-n spate crezi că-i... Cine?

— Firma Goangă e, vezi bine!

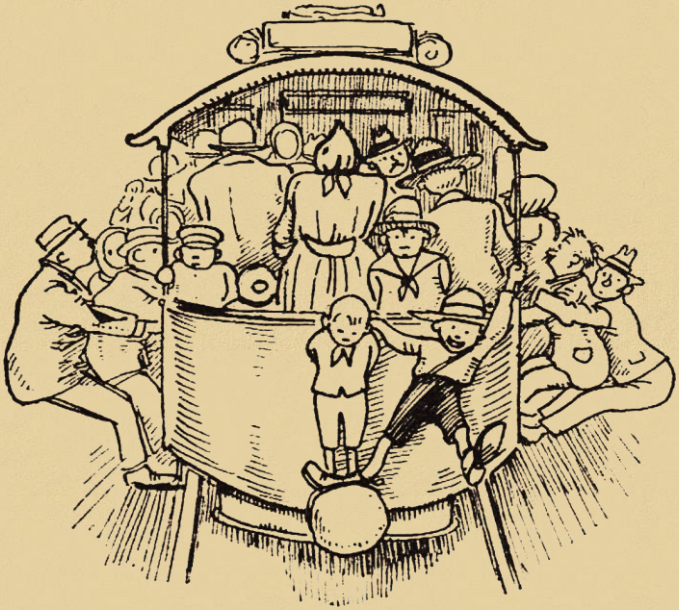

La Crăciun s-au furişat
Şi s-au dus la patinat.
— Cine-i puseră să plece?
Vai şi chiu!
Gata-gata să se-nece
Subt o copcă-n Cişmigiu!...

Şi-alte câte fapte toate,
Cari de cari mai gogonate!

*

* *

Dar mai bine să vă spun
Toate poznele la rând;
Şi-oți vedea şi voi ca mine
Ce le trece lor prin gând:

POZNA CE-O FĂCURĂ SAFTEI

II.

Safta-i la bucătărie
Cu serviciul. Grijă are,

Să gătească de mâncare.
Iar când face — cum se-ntâmplă
Uneori câte-o prostie,
Sau vreo pozna curioasă,
Toată pricina s-o ştiți:
E că Safta-i somnoroasă...
.....
Şi cum Goangă şi Târlică,
Îi purtau necaz din ziua

Când au spart în a lor joacă,
Din greşeală.... un borcan,
Care nu făcea un ban,
Şi-au rugat-o să nu spună
Pozna-n casă....
Safta însă păcătoasă,
I-a pârât... Şi-o trântă bună
Au mâncat pentru isprava
Ce-au făcut-o cu borcanul...!
Ei de-atuncea întreg anul,
Au pândit pe biata Safta
Să-şi răzbune....
Şi-astăzi gata,
Veți afla numaidecât
Cum ştiu ei ca s-o învețe
Să se lase de pârât....
.....
Safta doarme obosită
Şi în somn uşor visează ...
Că e zână fericită...!

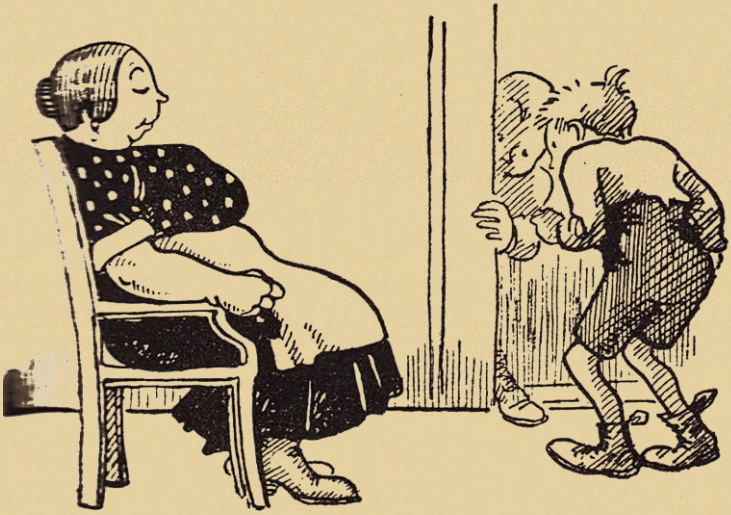

*

* *

Cu vopsea dintr-o ulcică,
Cu-n joben şi cu-n penel,
Domnii Goanga şi Târlică
Fac din Safta un model,
Un model să fugi de el!
C-o-nnegrise ca pe dracul
Cu penelul şi cu lacul!

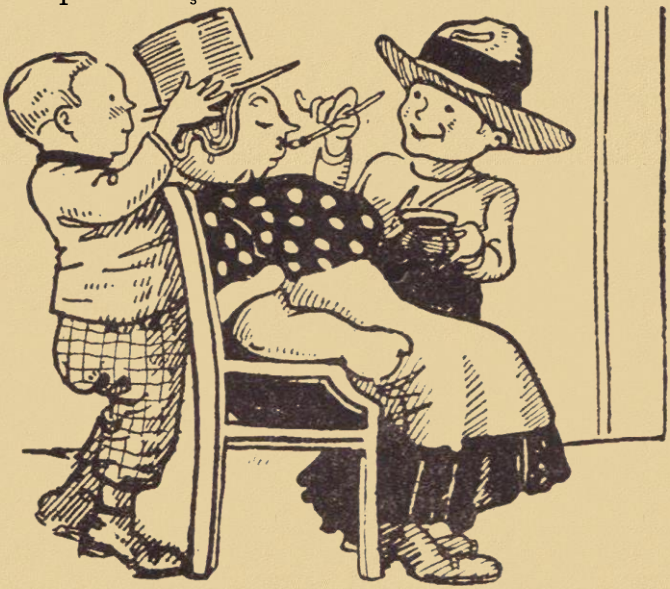

Ia priviți cum doarme Safta!
Parcă e vestitul claun
De la panorama Braun!...

*
* *

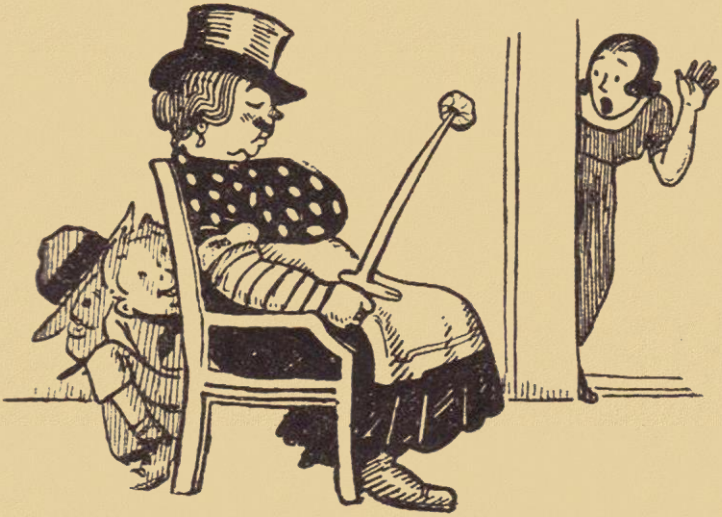

Iară dracii de copii
Mulțumiți de răzbunare,
Stau ascunşi şi râd într-una,
Fac un haz nespus de mare.
Şi-ar fi râs poate şi-acuma;
Însă mama intră-n casă,
Vede tot şi-i furioasă.
Pe când Goanga şi Târlică
(Presimțind cam ce-o să zică)
O tulesc la sănătoasa...
Iar în urma lor se-aude
Zgomot mare-ngrozitor,
Şi pe Safta care strigă:
— De i-oi prinde, îi omor!

*

* *

Seara reîntorşi acasă,
N-au putut mânca la masă:
Că tătucul, taica Nae,
Le-a tras nene o bătaie
Cu nuiaua... Doamne sfinte,
Cât or fi să țină minte...!

DE-A BABA OARBA CU MOȘ IZNAV

III.

În vacanță... Este vară!
Îi găsim pe toți la țară,
Stând de-o vreme bunicică:
Tatăl, mama, Safta noastră,
Şi pe Goangă şi Târlică.

*

* *

Moş Iznav, văcar bătrân,
Cu cireada la păşune,
Să-i mai treacă de urât,
La copii poveşti le spune

Vara-i ziua an şi-i soare...
Parcă-i veşnic sărbătoare!
.....
.....
Într-o zi, aşa... la toacă,
Zi frumoasă, lucea iarba,
Vremea-i îndemnă la joacă
Şi-ncepu cu:
— Baba oarba!

Prind cu toții să se joace!
.....
Cată moşu'-ncolo-ncoace,
Ca să-nşface pe copii...;
Însă Goanga şi Târlică
Umblă tot cu şmecherii.

— Ce să-i prinzi? Ei fug ca dracii!

.....

Iară moşul, vai, săracul,

— Mai copil ca toți copiii —

Prinse-n mână...

Voi ce credeți?

Prinse-n mână... coada vacii...!

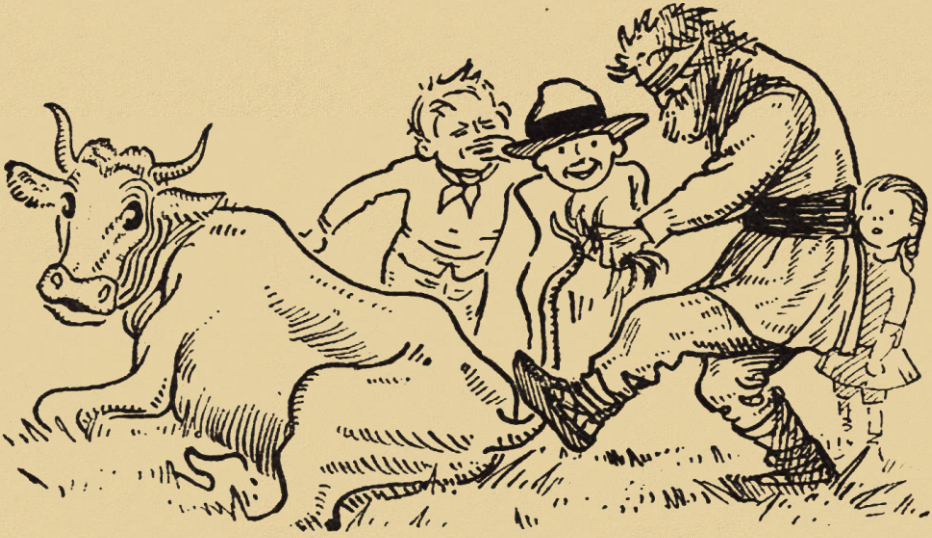

Iar când s-avântă mai tare,
Bietul moş nevinovat,
Iată-l pe-a vacii spinare:
Călăreţ la ochi legat!

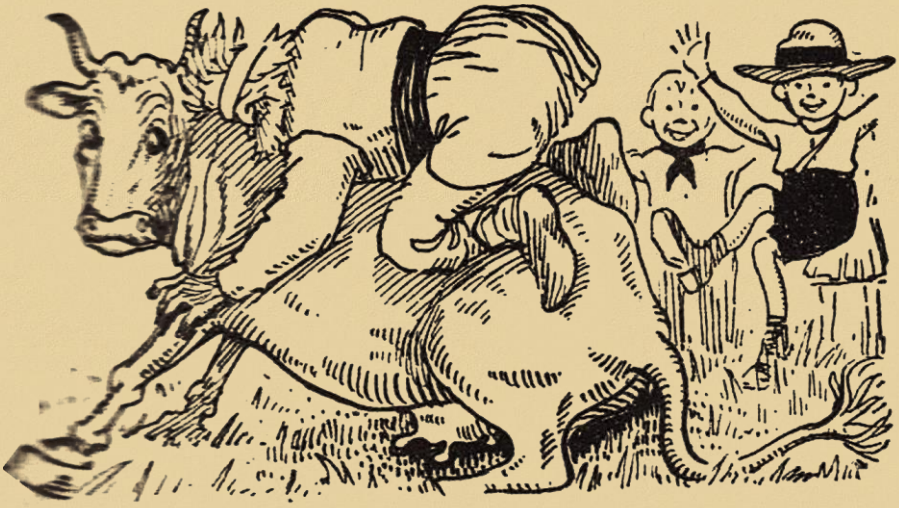

Şi de! vaca... vaca-i proastă!
Dobitoc needucat.
Ea fugi cu el călare,
Peste câmp, peste răzoare;
L-a plimbat,
Până-ajunse moşu-n sat,
Unde toată lumea râse...,
Că sărmanul moş Iznav
Păcălitu-s-a grozav...!

Apoi cei doi bidivii
Alergară-n lunci, la vii
După alte ştrengării...

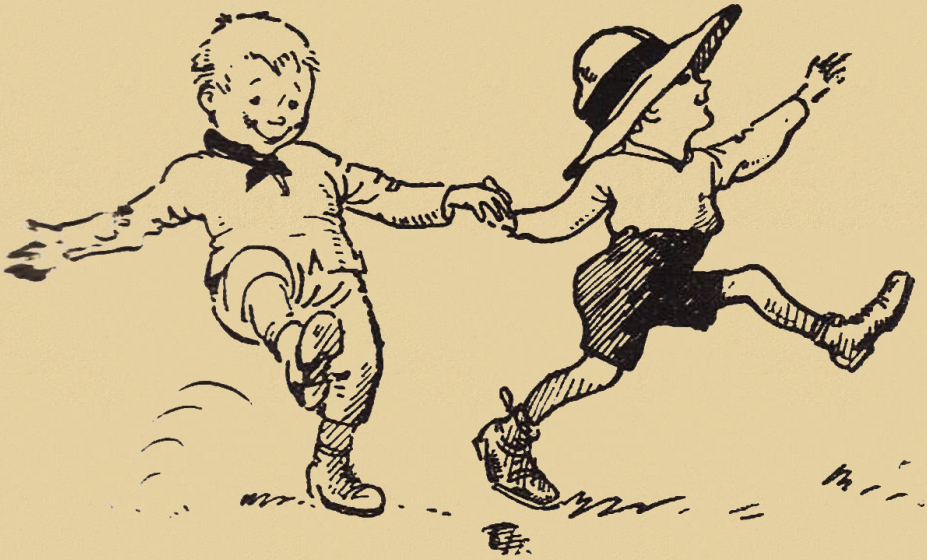

GOANGĂ ŞI TÂRLICĂ ÎN BÂLCI LA PANORAME...

IV.

Iată-un bâlci cu panorame
Cu flaşnete, cu reclame,
Cu morişti ce se-nvârtesc,
Şi păpuşi care vorbesc;
Căişori ce fug nebuni,
Călăreți ce fac minuni!...
Capete de căpcăuni!
Maimuțoi mâncând căpşuni;
Cu trompete, cu gogoşi,
În sfârşit, cum e la moşi!...

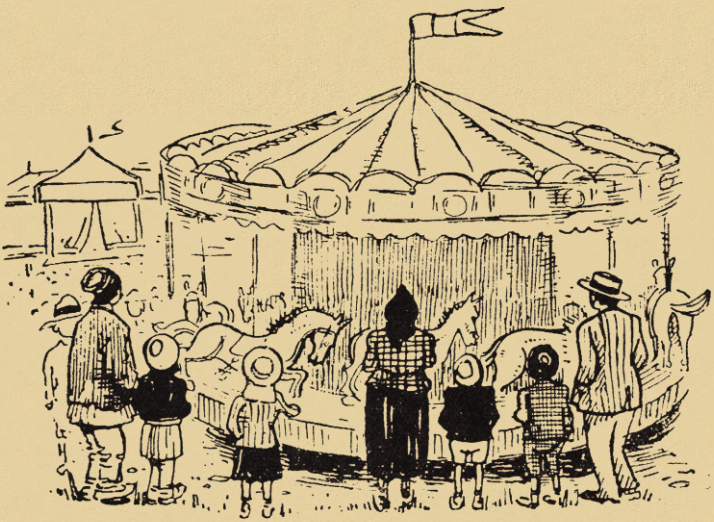

Din iuțeală Goangă-nhață
Un drug, de care s-agață,

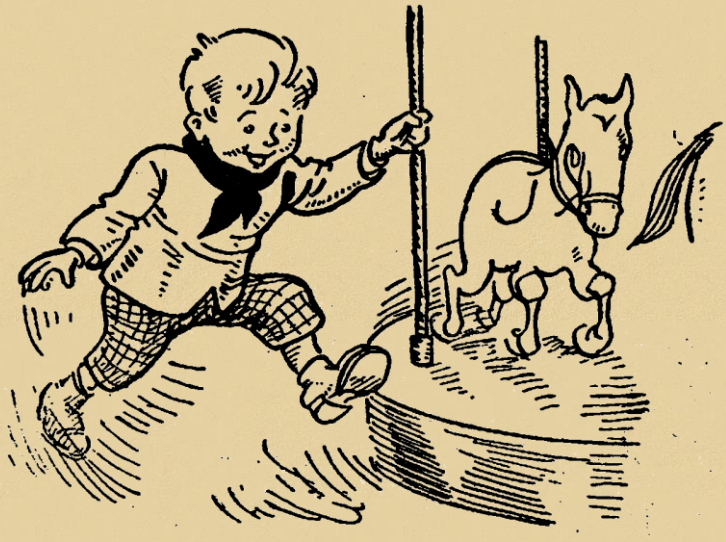

Şi Târlică tot aşa
A ales un cal cu şea.

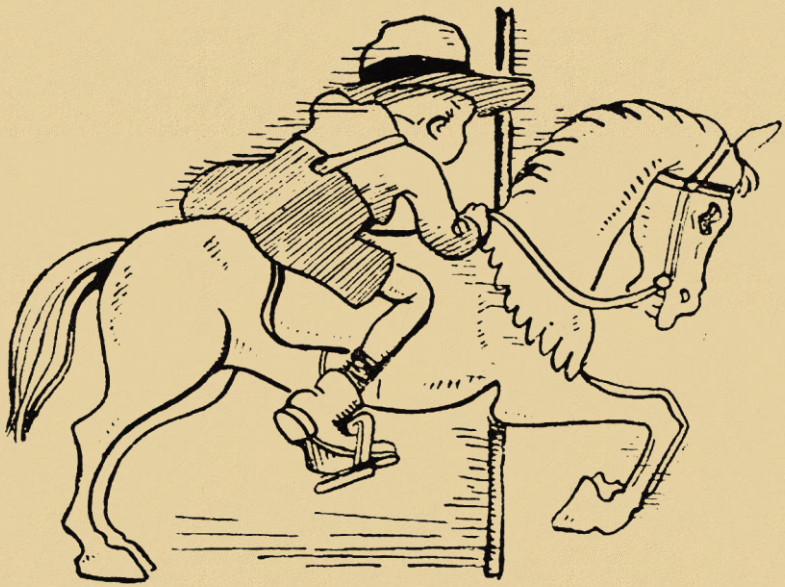

Zboară cal şi călăreț...
(Călăreț-un omuleț!)

— Hii... căluț, iute ca vântul
Să se mire tot pământul!

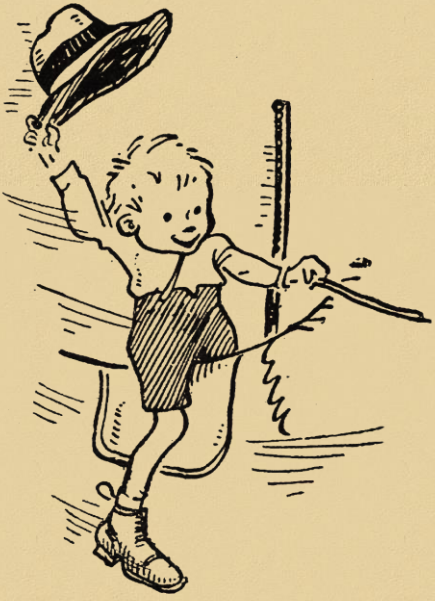

Goangă face „figuri“.
Ştie,
Ca la circ... acrobaţie.

Însă calul năvârlios
Azvârli voinicul jos!

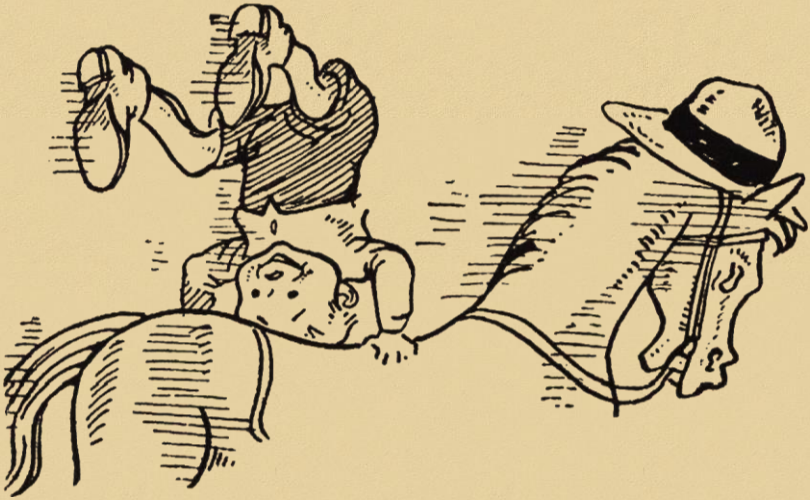

Trică i-a răspuns perfect
C-un alt număr de efect.

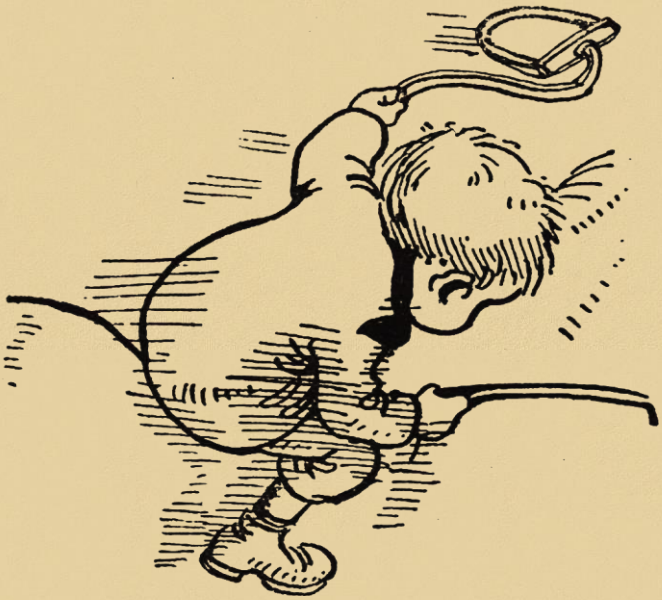

Şi-a făcut pe dată-aşa,
„O figură“... şi mai grea...

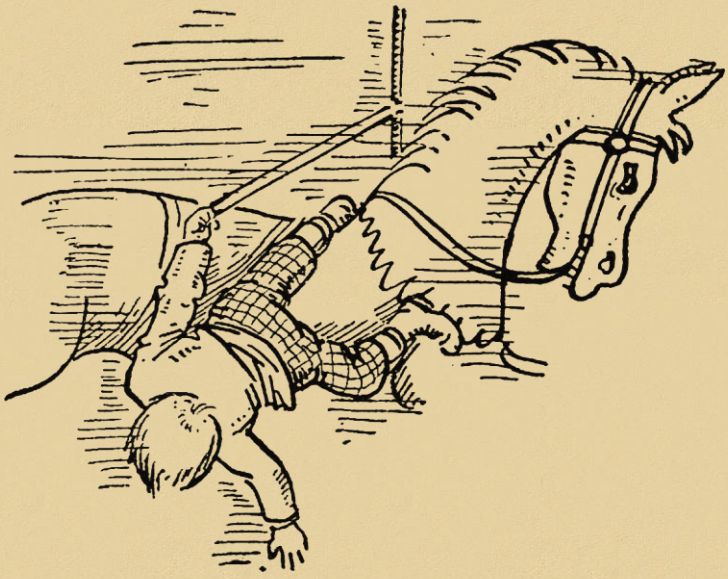

Fu o-ntrecere de care
Don-Patron pe cât se pare,
Ne având un simț artistic
Pentru genu-echilibristic...

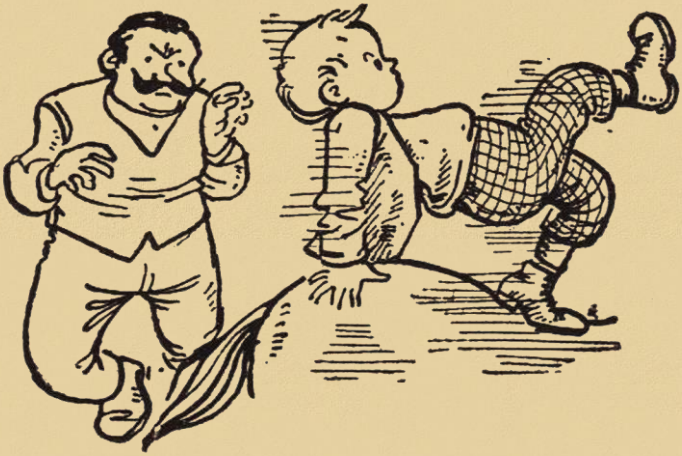

Înhață mitocăneşte,
Pe isteții mei amici
Şi-i zvârli ca la popici!

ÎNTÂMPLAREA CU PROPRIETARUL CASEI

V.

Goangă şi Târlică stau
Într-o casă cu etaj,
Şi când urcă sau coboară
Fac ştrengarii mult tapaj:
Dau alarmă-n toată casa,
Țipă, zbiară, fără frică,
Fac scandalul cel mai mare
Frații Goangă şi Târlică!
Ei trosnesc mereu cu biciul,
Şi răcnesc, că zău, i-ai crede,
Că-s ieşiți dintr-un ospiciu...

Din pricina asta, iată,
Că vecinii ies afară
Blestemându-i toți în cor,
Şi făcându-i de ocară,
Strigă aşa în urma lor:

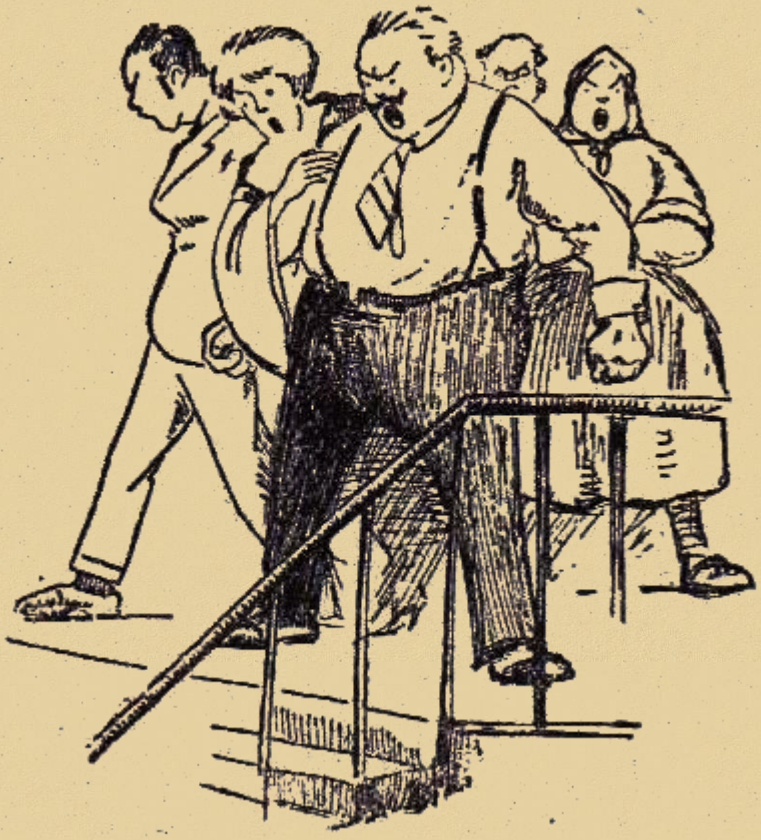

— V-a cuprins iar nebunia?
Haimanale păcătoase,
Ce nu ştiți ce-i omenia!
Vreți să ne goniți din case?
Ne-ați luat clipa de odihnă,
Somnul nostru a dispărut,
Masa n-o mai luăm în tihnă,

Dracu, parcă v-a făcut...!
.....
Dar sosi-va ziua-n care
Ne-om scăpa de tărăboi
Şi-oți vedea atunci ce-nseamnă
Între noi şi voi: război!

*
* *

Dar ei râd şi chicotesc,
Lor de vorbe nu le pasă,
Râd de crezi că-nnebunesc,
Şi-o tulesc grăbiți de-acasă;
Căci şi Goanga şi Târlică
Deşi spun că nu au fricâ,
Însă cât sunt de nebuni,
Ştiu zicala din străbuni:
„Fuga este ruşinoasă
Dar e mult mai sănătoasă“

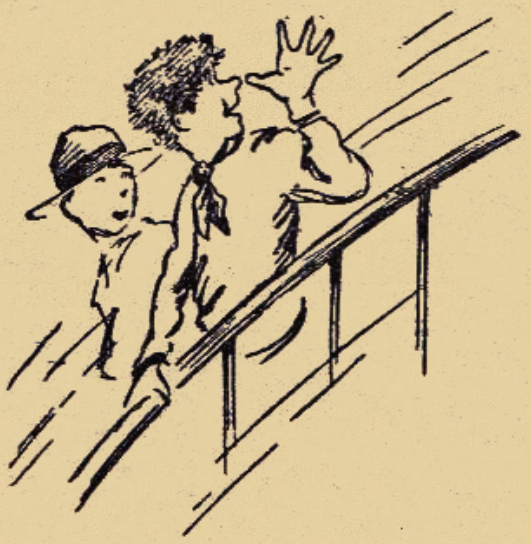

Ascultați acum, bădie,
Boroboața ce-au făcut;
Toată omenirea ştie
Faptul cum s-a petrecut!
Este vorba de o scară,
O pârdalnică de scară
Ce-are-n dreptul ei o bară

Cum o are orice scară
De la mine, de la tine,
De la orice scară-n fine...!
Numai ea e cu pricina
Numai scara, bat-o vina!
Ascultați
şi judecați
Şi la urmă
condamnați...!
Astăzi Goangă şi Târlică

Cam aşa au şopotit
Când din somn ei s-au trezit:
— O pornim din zori la joacă,
Iar la şcoală tragem fit;
Cartea nu ni-i de folos...
Şi-apoi când ne vom da jos,
Lăsăm scara, c-are trepte
Peste şeptezecişişapte...!
Înțelegi tu, măi, bădie,
Ăsta-i marele meu plan
Să zburăm pe bara scării
Taman ca-n aeroplan!“
.....
.....

Judecata şi vorbirea
Ca şi toată împlinirea
E făcută
Bănuiți, copii,... de cine?
— De amicul Gongulică!
— Aşa este, vezi prea bine!
Cică
El e şmecher şi dibaci
Minte-n el ca-n zece draci!
— Înțelesu-te-am, măi frate,
Planu-i bun şi ai dreptate
(I-a răspuns Târlică-n dată
Fără pic de judecată)
„Eu te-ascult numai pe tine!
Tot ce hotărăşti,... e bine!“

*
* *

Pe proprietarul casei
(Om ursuz, rău şi avar
Fost pe vremuri măcelar,
Astăzi... domnu-Îmbogățescu)
Îl cheamă: N. Istrătescu.
El veşnic numai-n ceartă
Cu chiriaşii!
Şi nu-i iartă
C-au o lege care-i face
Să plătească cât le place...
— Dar să mai înghit şi asta
Ca asemenea copii
(spune el în gura mare
dând din mâini şi din picioare)
Să-mi nenorocească scara
Şi să-mi rupă chiar şi bara
Cu atâtea nebunii,
Asta nu! Nu! Să se ştie
Mă răzbun!
Ce-o fi să fie...!

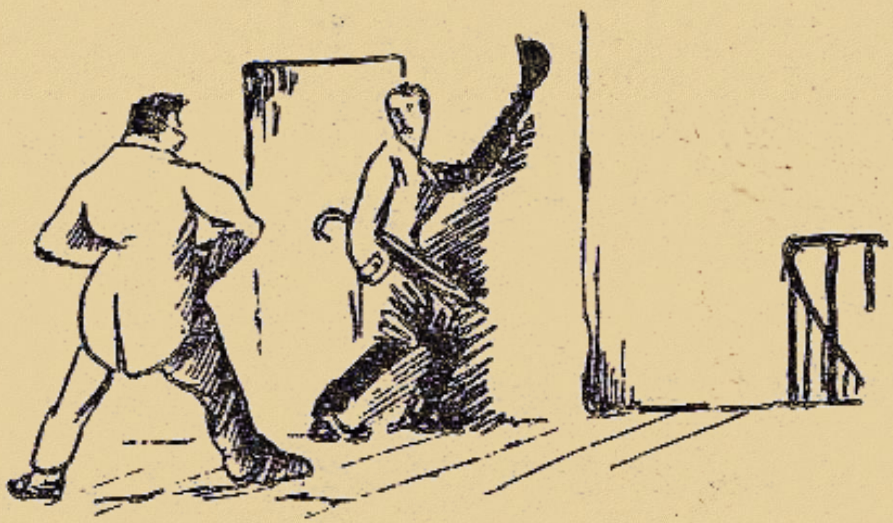

Şi-astăzi răzbunarea vine.
(Planul l-a şi inventat
Istrătescu... foarte bine)
Auziți ce-a proiectat:
La sfârşitul scării, jos,
A pus: un butoi d-ăl mare
Plin cu apă şi molos
Şi-i aşteaptă-acum să cadă
Dracii lui de călăreți
Drept în cadă!...
Stați puțin... şi-o să vedeți!
El îşi zice:
— Nu-s de vină,
Nu sunt şi ei tot chiriaşi
Ce-mi fac casa o ruină,
Şi mă lasă păgubaş...?

*

* *

Domni şi Doamne, Domnişoare.
Dragi copii din lumea toată,
Piesa-ncepe într-o clipă,
Fiți atenți cum e jucată
De actorii care-i ştiți
Zurbagii cei vestiți,
Cei doi frățiori zănateci
Fără minte şi lunateci...!
.....
Iată... Goangă şi Târlică
Din pat iute se ridică,
Ies din cameră ca hoții
Furişați în timpul nopții,
Planu-n grabă-l socotesc
Şi pe loc îl împlinesc:
Au încălecat băieții
Ca jocheii-n alergare
Şi-au pornit-o ca ereții
Într-o goană-ngrozitoare...!

Uite-i vin!
Păzea!... Păzea!...
Vin ca vântul,
Duduie sub ei pământul!
Vin la vale-n fuga mare,
Vin țipând cu disperare:
— La o parte, la o parte
Vine Goangă şi Târlică;
Vin voinicii fără frică,
Vin cu aeroplanu-n zbor!..
Hii-hi-hii...
Ce bucurie!
Hi-hi-hiii!
Ce zbor uşor!
Măi copii,
Luați toți pildă de la noi,
Şi faceți la fel şi voi!

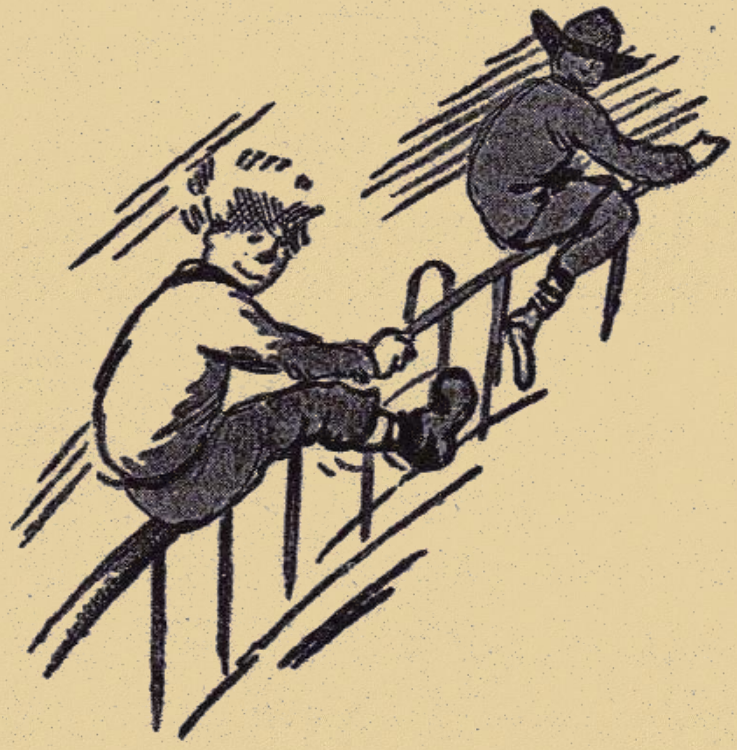

Şi-au zburat de sus în jos,
În butoiul cu molos...

Lumea toată îi priveşte,
Şi de râs se prăpădeşte...

Pe când Domnul Istrătescu,
Mi-i înşfacă... haţ... de chică,

Şi setos de răzbunare
A chiriei lege-aplică!...

UCENICII DE DOGAR

VI.

Numai pozne şi trăsnăi!
În zadar au fost şi certuri
Şi ocară... şi bătăi...
Hotărâră deci părinții
Ca să-i dea la meserie;
(Că de carte n-au fost buni)
Şi i-au dat la dogărie.

Bune toate, pân-ce-odată
Când dogarul nu-i pe-afară,
Dracii iute aranjară,
Cu-n butoi o poznă nouă,
Astăzi proaspăt inventată...

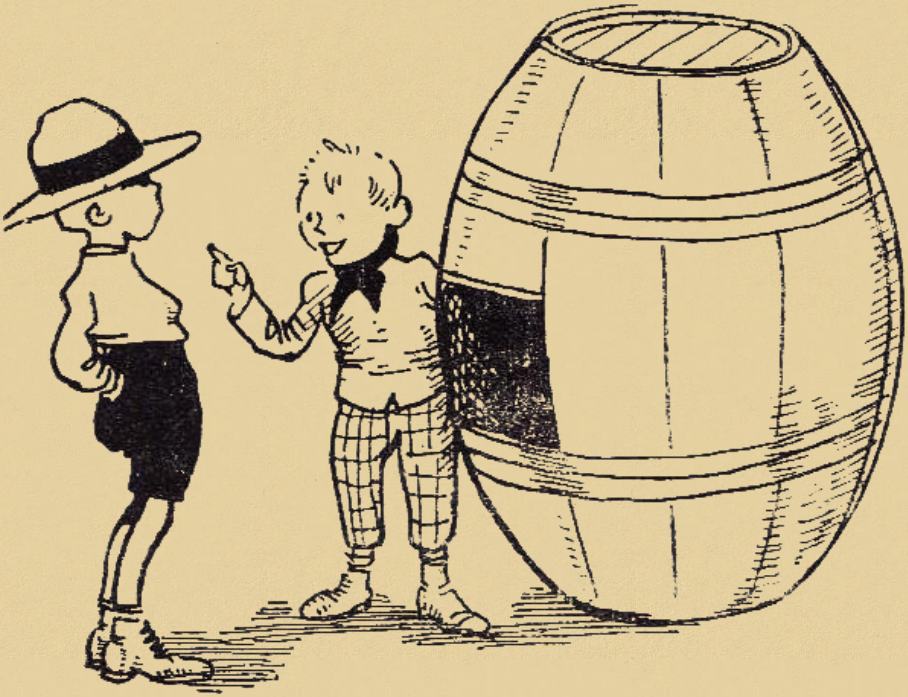

Poftim ce le-a dat în gând: Printr-o gaură-n butoi
Se băgară amândoi;
Iară Goangă, trist, plângând,
Spune că-i olog de mic,
Că-i sărac şi n-are mamă
Şi-astăzi n-a mâncat nimic...

Meşterul sosind în grabă
Vasu-l aplecă domol,
Fără ca să bănuiască
Ce hoție dă de gol.

Tare-nspăimântați de frică,
Frații Goangă şi Târlică,
Au fugit!...
Şi în zadar
Meşteru-i pofteşte-ntruna
Să se reîntoarcă iar:
— Nu vă bat, v-am şi iertat,
Sunteți mici, voi v-ați jucat...!
.....

Ucenicii de dogar
Nu-înțeleg sfatul cu rost,
Au fugit... şi duşi au fost...!

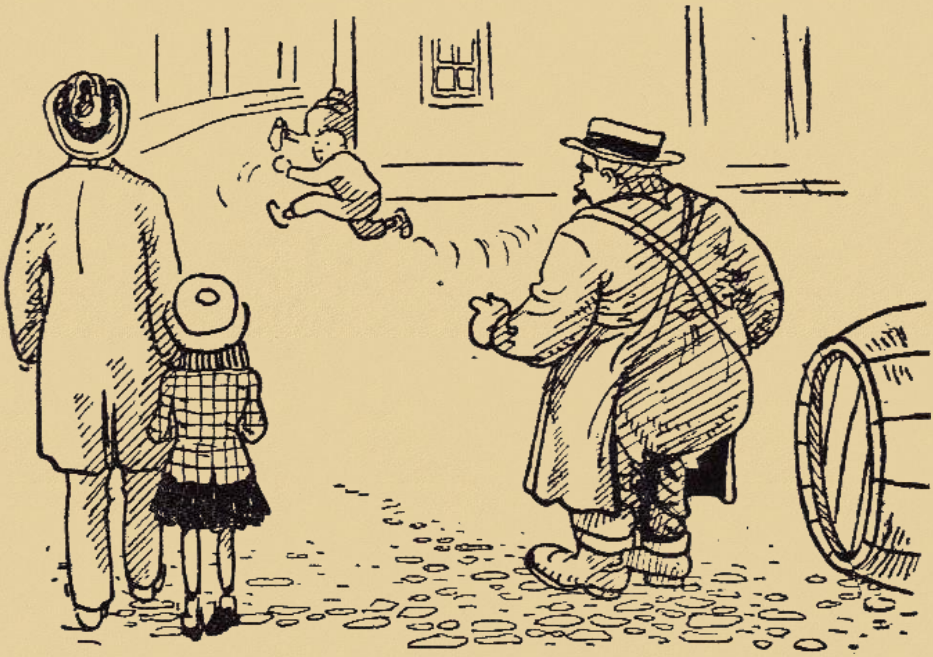

UCENICII DE CROITOR

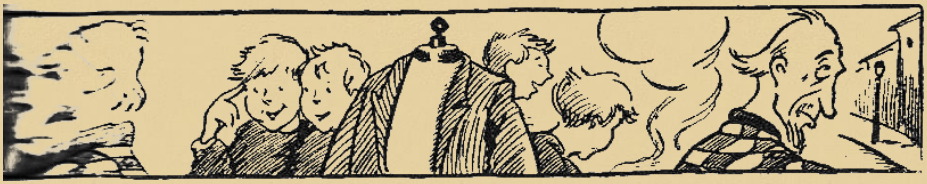

VII.

Într-o seară
Cei doi frați,
S-au întors acasă iară
Obosiți şi nemâncați.
.....
.....
Sfătuit de un prieten,
Tatăl lor,
Hotărî să-i dea în seama
Unui vrednic croitor...

— Aş dori, jupâne dragă,
Ca feciorii mei să înveţe
Meseria Dumitale;
Dă-le cum vei vrea poveţe,
Şi cum crezi de trebuinţă
Pentru buna cuviinţă...

*

* *

Iată-acum ce s-a-ntâmplat:
Un client avea o haină
Şi-a venit pentru probat.
Cum jupânu-i ocupat
Dracii mei, aci pe loc,
Stropesc haina cu benzină;
Şi fă-ţi cruce şi te-nchină:
Cu chibritul i-au dat foc!

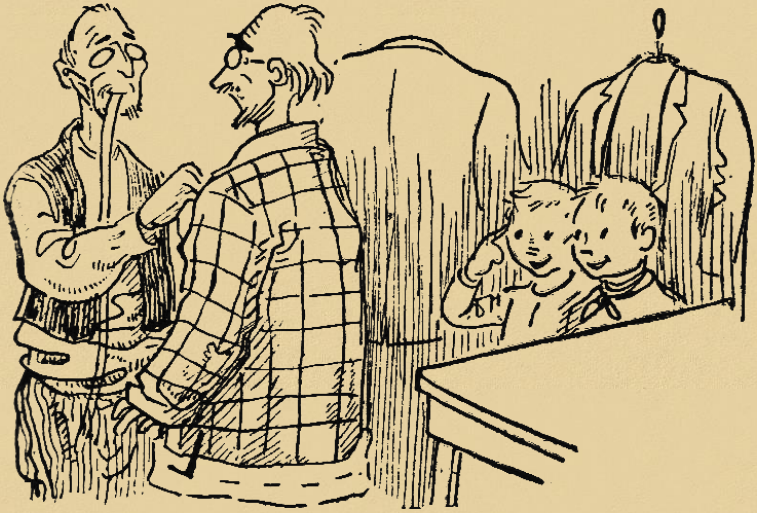

Iar clientu-nspăimântat
Fuge... şi nu-i dumerit
Ce-i cu el, ce s-a-ntâmplat
De-a ieşit aşa... pârlit!

PE URMA LOR SERGENȚII

VIII.

Geme sub sergenți pământul
Alergând după copii,
Dar ei zboară ca şi vântul...
Poți de ei să mi te ții?

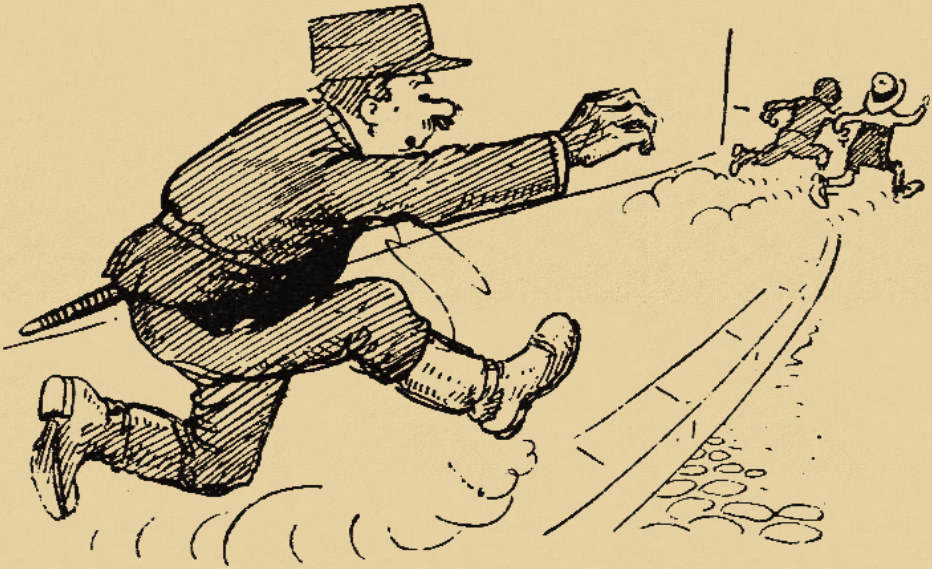

Pe un par sunt două haine
Puse la uscat, la soare;
O fetiță lângă ele,
Le păzeşte să nu zboare...
— N-ai văzut, doi mici zănatici,
Arțăgoşi, răi şi sălbatici,
Ce pe-aci mi s-au ascuns?
Întreabă răstit sergentul,
Haide,... iute,... dă-mi răspuns!”...
— N-am văzut, răspunse fata.
(Spusa este-adevărată:
Nu-i văzuse niciodată).
Iar sergentu-ncredințat,
— Om deştept nevoie mare —
A plecat în marş forțat
În alt loc spre... cercetare.

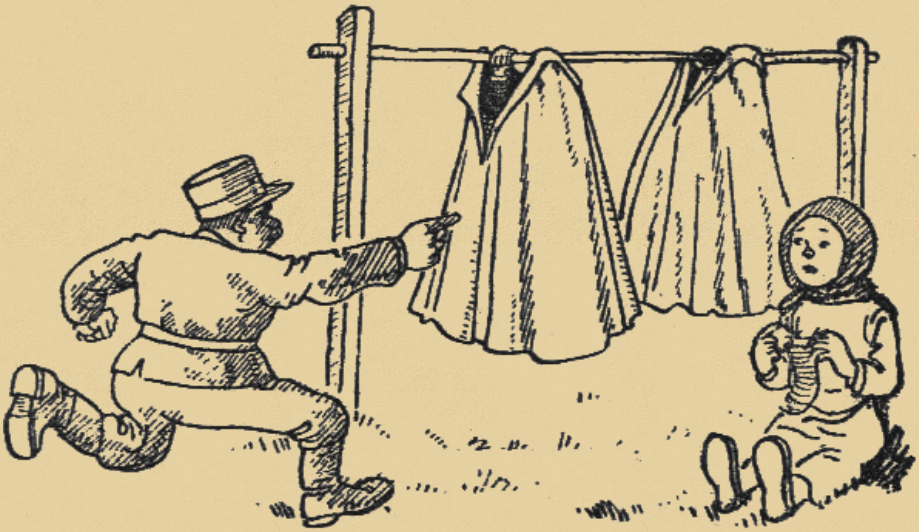

Dar de-odată.... Vai, ce dramă!
Se iviră doi mici draci...
(Din pământ, din iarbă verde,
Îi priveşti... şi nu poți crede!)
— Ptiu!... Ucigă-l toaca...! Mamă
Strigă fata ce păzise
Hainele să se usuce,
Şi fugi făcându-şi biata,
La tot pasul câte-o cruce...!

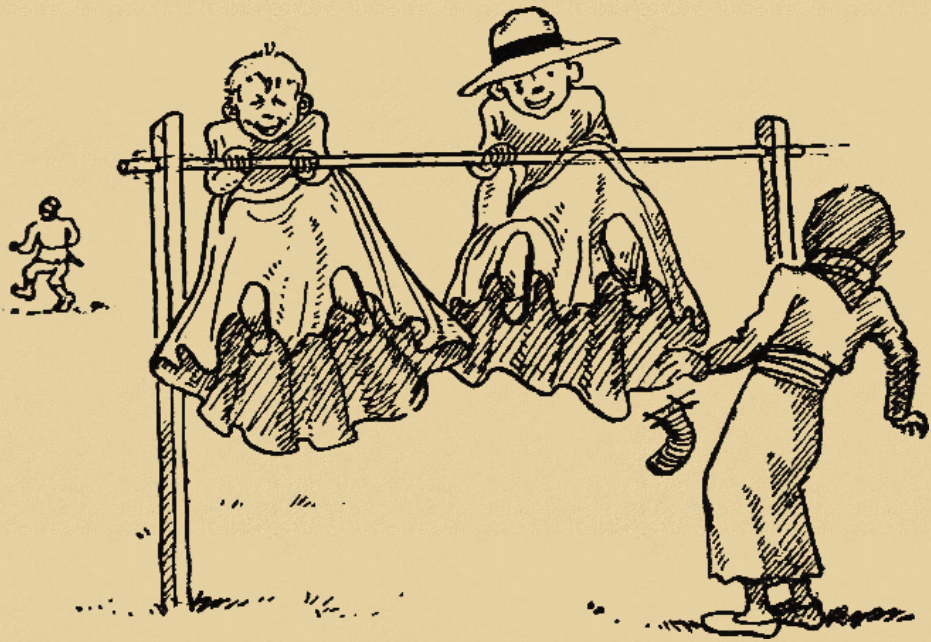

Iar sergentu-aleargă-ntruna...
— Fugi, curcan năbădăios,
Striga Goangă şi Târlică,
Fugi, să faci muşchi la picioare,
E sportiv şi sănătos!
Să trăieşti... Şi la mai mare...!

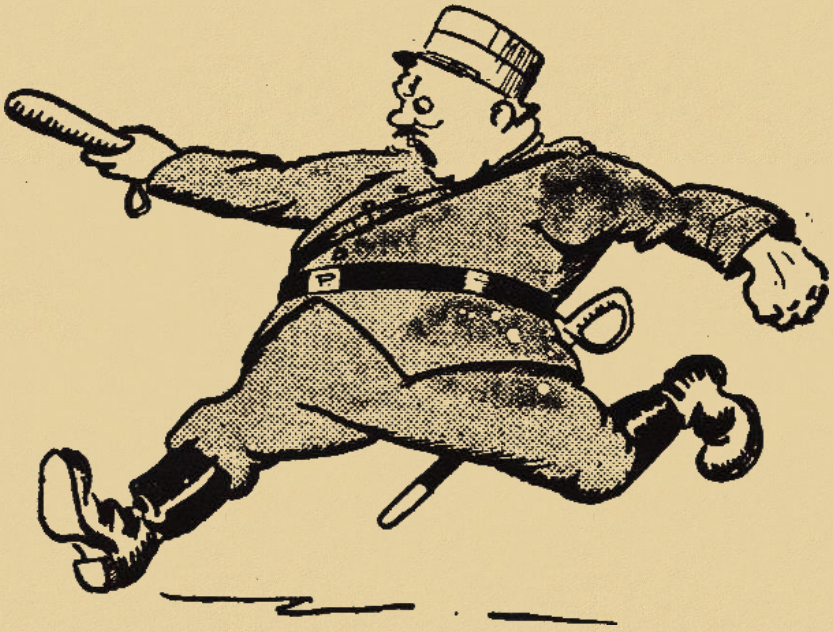

CEI DOI PICOLO...

IX.

Hai degrabă la el, frate,
Să intrăm ca picolo...!
...Şi cum au ajuns, pe dată
Vrerea lor fu ascultată
În servici au fost primiți,
Şi sunt tare fericiți!
Dar serviciul... cum să-l facă?
— Treaba-i... treabă, nu e joacă...!
Greu e lucrul să-l începi,
Dar mai greu e... să-l pricepi;
Habar n-au şi nici nu-l ştiu...
Atunci chelnerul în grabă,
— Om cuminte, de ispravă —
Îi învață în ce mod
Se serveşte-un muşteriu,

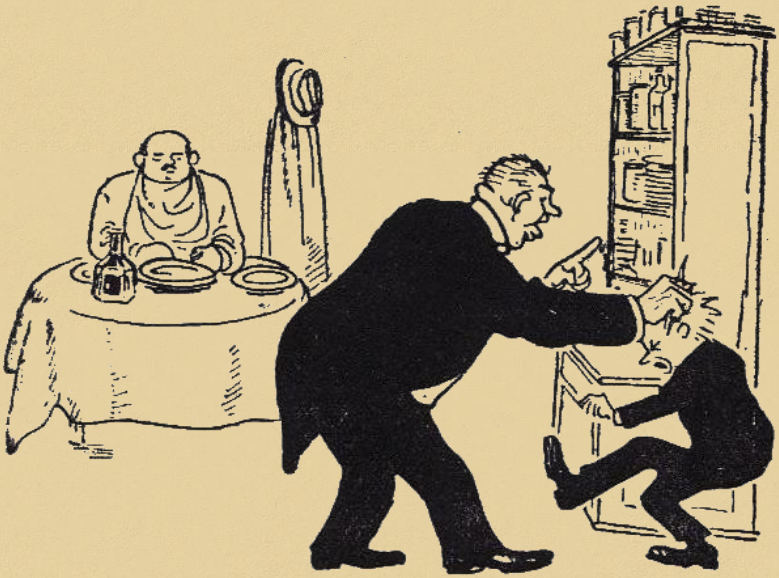

Fără ca să spargi pahare,
Elegant... fin... şi comod...
(Ia vedeți cum le arată:
Poza mea e-adevărată)
.....
Merse-aşa... o zi, sau două,
Chinuiți, bătuți...! (zic ei)
Până când o poznă nouă
Plănuiesc ştrengarii mei.

*

* *

Bietul om serveşte lumea,
Şi e îmbrăcat în frac
(Haină lungă şi cu coadă,
Haina zilei de paradă
Dar copiii vezi ce fac...?
Chelnerul nici nu visează,
Stă tăcut şi liniştit;
Pe când dracii operează...

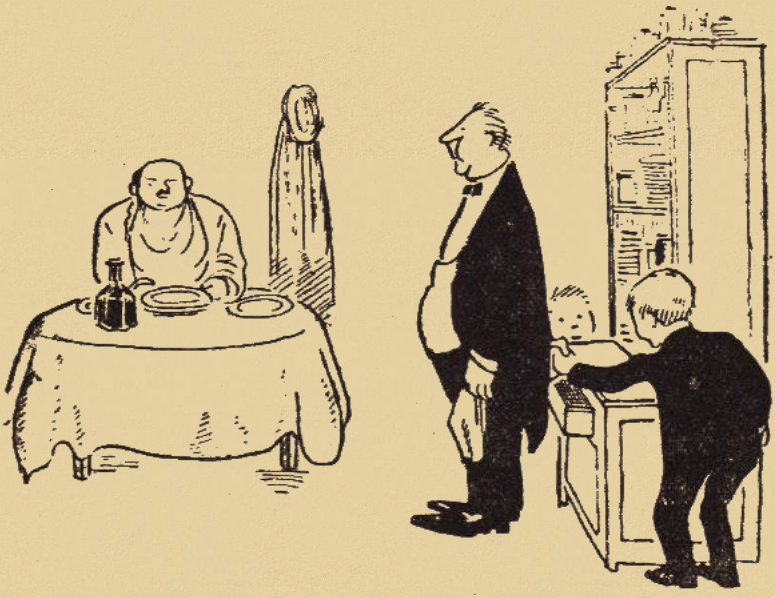

Rog priviți, isprava-i gata...
Masa mi l-a prins de frac,
Iară Goangă şi Târlică
La dulap de lucru-şi fac!
Dar când domnul de la masă
După cina cea gustoasă
Hotărî să plece acasă,
Zice: foarte bucuros:
— Plata, plataaa...;
Chelnerul atât aşteaptă,
El spre dânsul se îndreaptă,
Şi răspunde-n gura mare
— Gata, gataaa...!

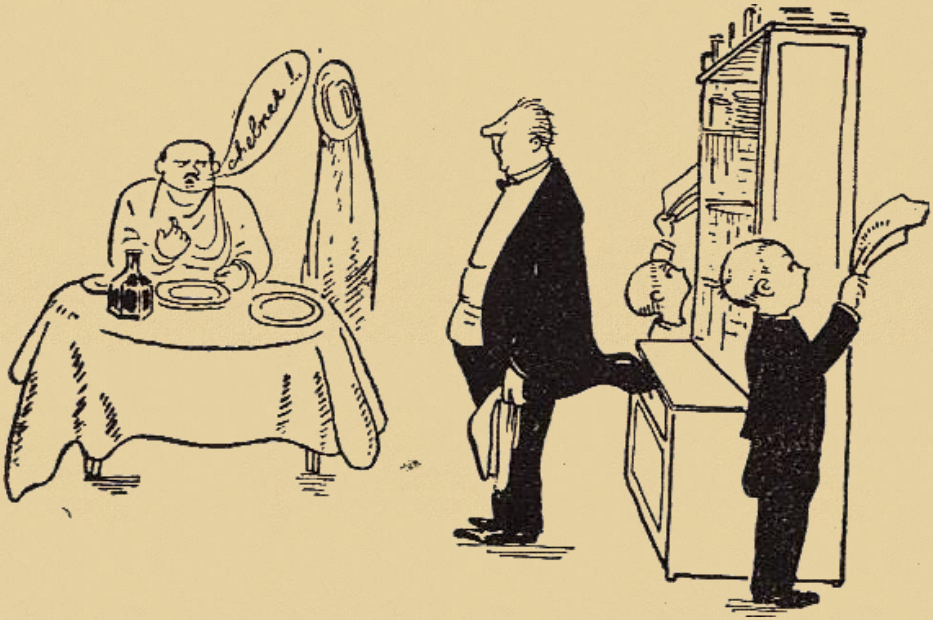

Ce s-a întâmplat în urmă
Înțelege ori şi cine:
Chelnerul pe jos, sărmanul,
E ca mort printre ruine!...
Iar copiii cu isprava
— Firma Goangă şi Târlică
Ce pe chelner l-au dat tava,
Mai mult morți ca vii — de frică,
Au fugit mâncând pământul,
Au fugit eroii noştri
Chiar mai iute decât vântul!...

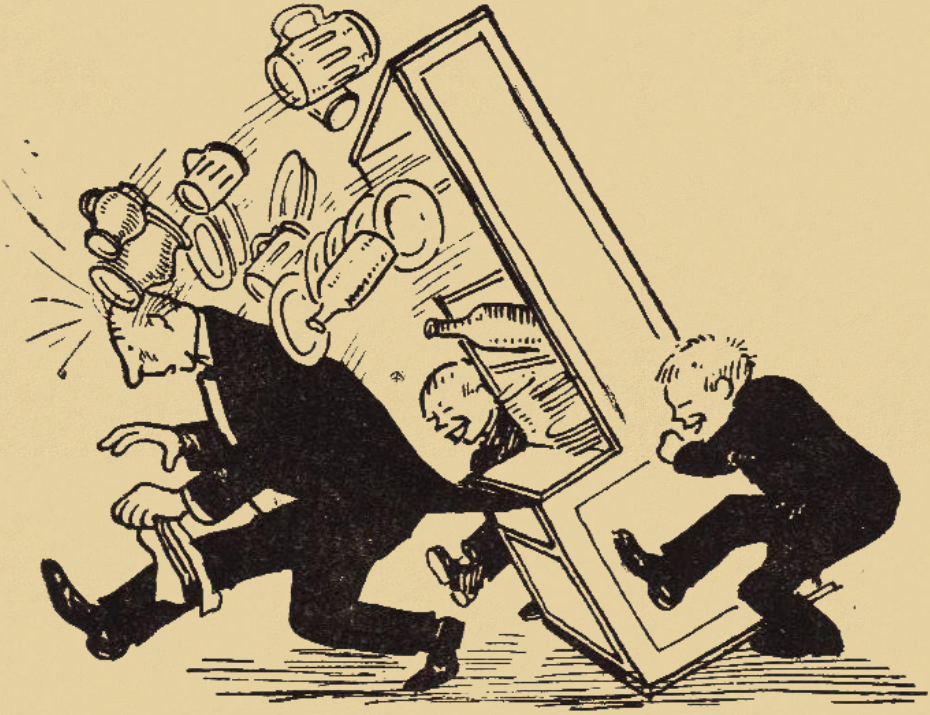

ÎNCHEIEREA PĂRȚII I

X.

Dragi copii din lumea mare, cititori şi cititoare,
S-a sfârşit cu aventura şi cu toată tevatura
Din romanul lui Târlică şi-al lui Goangă...
minte mică!
....De-acum vine-a doua parte — cum e rostul
Într-o carte —
Şi să ştiți e botezată:
„După faptă şi răsplată..."
.....
Veți afla de-aci-nainte tot ce nu vă trece-n minte,
Veți vedea cum o să vină răzbunarea cea divină
Pentru-aceşti nebuni copii meşteri în năzdrăvănii,
Ce-a lor fapte deşucheate le-ați citit pe toate... toate!
.....
„Un tăciune şi-un cărbune
Spune mai departe..., spune..."
Aşa-n basme auziți
Şi voi sunteți fericiți!
Deci şi noi cu toți acum, s-o pornim din nou la drum
S-ascultăm azi o poveste cum n-a fost... şi nici
nu este...!
.....
Foia cărții am întors,
Firul basmului e tors...

PARTEA a II-a

DUPĂ FAPTĂ ŞI RĂSPLATĂ

GOANGĂ ŞI TÂRLICĂ FUG AFARĂ DIN ORAŞ...

1.

Şi-au fugit Goangă şi Târlică cât i-au ajutat picioarele să scape de lumea care se luase după ei. Goana era mare, iar bietul chelner ţipa cât îl lua gura:

— Puneţi mâna pe pungaşi!... Prindeţi-i!...

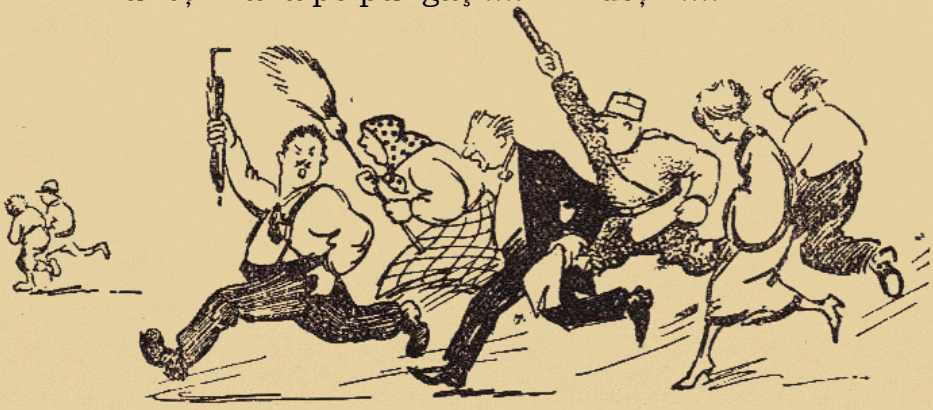

Sergenţii fluierau cu ţignalele lor şi-şi iuţiseră paşii să-i prindă. Lumea se îngrămădea ca la urs. Dar Goangă şi Târlică s-au furişat printre oameni, au dat peste femei, copii şi strigau din răsputeri:

— Uite, măă..., ăia sunt, nu-i lăsaţi să scape!

Lumea era nedumerită şi nimeni nu punea mâna pe copii.

Apoi s-au încurcat printre trăsuri şi automobile, au intrat prin nişte curţi, au sărit garduri înalte şi-au făcut drum prin străzi mărginaşe şi astfel fugarilor, după un timp, li se pierdu urma. Goangă şi Târlică mai încetară

goana şi s-au oprit să răsufle puțin. Fugiseră mult... Erau numai apă şi obosiți grozav.

Dar Goangă îşi schimbă pe data părerea şi zise:

— Să nu ne oprim, ne pot ajunge următorii noştri; mai bine să ieşim afară din oraş, să mergem peste câmp... E aşa frumos acum câmpul!...

— Să mergem, se învoi Târlică şi au pornit-o din nou la drum.

Soarele era aproape de apus. Căldura zilei de vară cădea apăsătoare. Din urmă, se auzea zgomotul oraşului. Copiii noştri numai aveau nici o teamă. Erau bucuroşi că au scăpat!...

Mergeau greoi, domol, ca doi moşnegi. Nu-şi vorbeau nimic.

După un timp, s-au abătut pe linia ferată. Uitați-vă la ei cum abia se mişcă; şi nici n-ar putea să fie altfel, deoarece au fugit atât de mult!... Dar drumul pe care merg e foarte primejdios!... Dacă ar ieşi acum vreun tren din tunelul care se vede în fața lor, sigur că i-ar călca. Mulți copii răi şi neascultători au şi pățit aşa... Dar ştrengarilor noştri nu le pasă, nu-şi dau seama de ce li s-ar putea întâmpla, ei merg înainte...

Goangă fluieră a pagubă, iar Târlică se ține după el, abia putând să-şi mai târască picioarele. Când şi când îl întreabă pe Goangă:

— Unde ne oprim? Sunt obosit, nu mai pot. Mi-e foame şi mai ales mi-e sete...

Iar frate-său îi răspunde:

— Mai ai puțină răbdare! Mergem înainte, trecem de tunel; iar dincolo se întinde o pajişte frumoasă, care e împodobită cu nişte pomi mari; cum ajungem la ei, ne oprim.

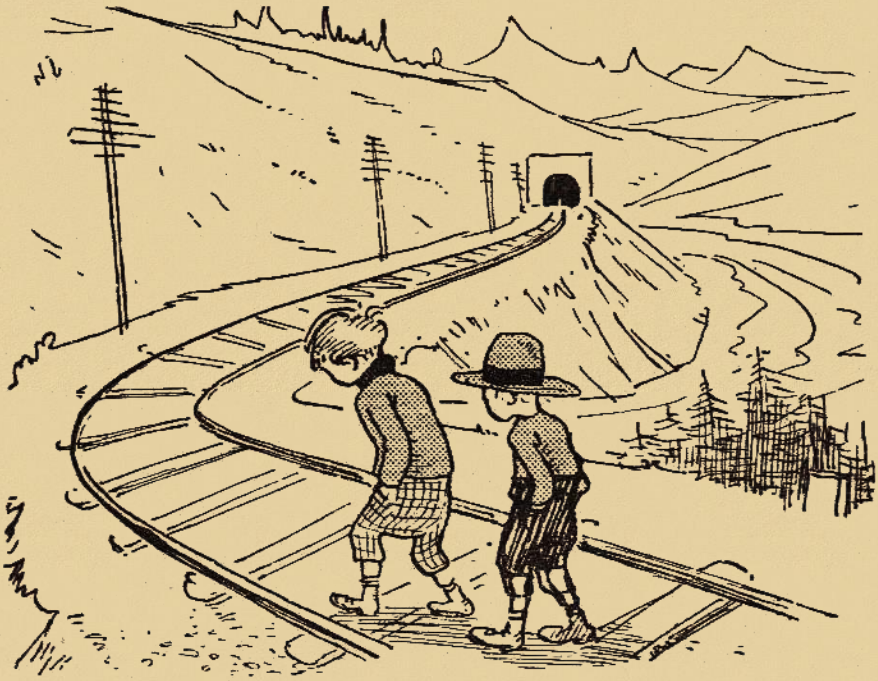

În sfârşit, au ajuns. S-au aşezat la umbra unui pom înalt şi stufos, care făcea o umbră minunată. Pe crengile arborelui, zeci de păsări îşi cântau dorurile şi gândurile.

— Ne odihnim puțin aici, zise Goangă, apoi culegem flori de câmp şi pe înserate, ne întoarcem acasă, pe un alt drum.

Lui Târlică i se păru că nu aude bine... Se apropie cât mai mult de fratele lui şi-l întrebă:

— Unde ai spus că ne întoarcem?

— Acasă, răspunse Goangă.

— Adevărat? stărui cu întrebarea Târlică, neîncrezător în vorbele care le auzise.

Goangă drept răspuns îi făcu doar un semn din cap. Târlică începu să tremure şi apucând mâinile lui Goangă, spuse de câteva ori în şir:

— Acasă!... Acasă! Ce bine! La mama! E rău aici, mi-i frică...! Eu am să mor...!

Aceste vorbe îl înspăimântă şi pe Goangă. Abia acum îşi dădu seama în ce mare primejdie se găseau: singuri, în mijlocul câmpului, fără adăpost..., iar noaptea se apropia pe nesimțite.

Noaptea, întunericul, singurătatea! Ce se vor face? Unde vor dormi? De unde şi de la cine vor căpăta o bucată de pâine şi o picătură de apă?

Îl cuprinse un fior de spaimă. Curajul care până acum l-a îndemnat să facă împreună cu Târlică fel de fel de năzbâtii, simte că-l părăseşte.

Îi pătrunde în suflet o mare teamă şi ea creşte cu atât mai mult, cu cât îl vede pe Târlică abătut cu totul, obosit şi fără pic de putere, iar fața i s-a îngălbenit ca ceara.

În toate faptele şi joaca lor, îndemnul pentru ele, de la Goangă a pornit, iar în aceste clipe, se simte răspunzător de viața lui Târlică.

După o vreme, spuse, mustrându-se singur:

— Îmi dau seama că am făcut o mare greşeală... Suntem nemâncați, obosiți şi cu hainele rupte... Vai de noi...! Adevărat semănăm unor haimanale...! Şi numai eu sunt vinovatul...! Ce-om păți, om păți!, dar trebuie să ne întoarcem acasă.

— Să plecăm chiar acum, zise Târlică, încercând să se ridice.

Goangă îl opri să se scoale.

— Nu se poate aşa de grabă... Urmăritorii noştri sunt încă pe aproape. Crezi că sergenții s-au dus? Aşi! Ei ne căută. Stau la pândă. Mi-i teamă să nu-i văd răsărind chiar lângă noi şi zicând acestea, se ridică binişor în sus şi cercetă zarea de jur împrejur.

După puțin, se aşează din nou lângă Târlică şi mângâindu-l îi spuse cu blândețe:

— Nu e nimeni... Nu se vede nimic... Şi uite aşa..., măi frate-meu Târlică, cum se înserează — vreme nu mai multă de un ceas — ne furişăm în oraş pe alte drumuri şi vom ajunge acasă când nici nu gândeşti... Scăpăm de

lumea rea care vrea să ne prindă şi să ne omoare în bătăi...! Ne întoarcem la părinții noştri...

— Dacă zici tu, fie şi aşa, se învoi Târlică, ştergându-şi ochii plini de lacrămi.

— Cum, Târlică, tu plângi? De ce?

Acesta îşi întoarse fata şi răspunse oftând:

— Nu...! Nu plâng...

Şi lui Goangă îi veni să plângă, dar se stăpâni.

Apoi începu să facă glume şi se sili să râdă, ca să îndepărteze nu numai tristețea fratelui, dar chiar însăşi amărăciunea şi jalea lui.

— Luându-şi aere de veselie, spuse:

— Dar i-o făcurăm chelnerului... nu? Ha..., ha.... ha...! I-am spart toate farfuriile în cap...! Şi ce mândru şedea el cu haina lui cu coadă prinsă în cutia mesei, iar când să se ducă să facă plata..., vai, vai..., ce i-a mai căzut în cap!

Şi începu să râdă cu hohote.

Târlică îl privi, însă nici nu zâmbi. Tristețea lui îl înspăimântă şi mai mult pe Goangă, dar îşi făcu din nou curaj şi începu să râdă.

Târlică şopti:

— Poate că am făcut rău...

— Rău? întrebă Goangă. De ce?

— Dacă ne prindea, ne omora?

— Dar de ce ne-a bătut fără să-i facem nimic?

— Asta aşa e, îngână Târlică. Spunea că ne învață cum să servim muşterii şi ne lovea numai în cap...

— Vezi...? Vezi...? sări cu vorba bucuroasă Goangă. Asta înseamnă că dreptatea este cu noi...

— De... ştiu şi eu...! Asta poate numai dacă am merge la judecată...; dar aici, în mijlocul câmpului, ce facem cu ea? Apoi urmă cu vorba înceată: dar tata şi mama ce-or fi zis când au aflat noua noastră boroboață? Mama trebuie că ne caută pretutindeni... şi o fi plângând, săraca!...

— Haide, Goangă, să ne întoarcem cât mai de grabă acasă.

— Ai răbdare, măi băiete... Ți-am făgăduit că ne

întoarcem, însă îți spusei că trebuie să aşteptăm să se însereze puțin..., să ne piardă urma poliția şi chelnerul şi dogarul şi croitorul şi proprietarul casei...

— Cum şi ăştia s-au luat după noi? vorbi cu glasul sugrumat, Târlică.

— Aşa cred... toți duşmanii noştri!... N-ai văzut ce gloată alerga după noi...?

— Vai... vai, abia mai fu în stare să îngâne Târlică şi plin de spaimă îşi acoperi fata cu mâinile.

Urmă o tăcere adâncă. Copiii nu mai aveau ce să-şi spună. O zi întreagă au trecut prin atâtea necazuri! Acum sunt obosiți de fugă şi alergătură. Sunt la capătul puterilor, dar în sfârşit, au scăpat de urmăritorii lor.

Sunt însă plini de spaimă şi groază. Se tem şi de zgomotul unei frunze care pică din pom, de fâşâitul ierbii sau de vântul care tremură printre crengile copacului.

Li se pare că tot umblă cineva în apropierea lor şi vor să pună mâna pe ei, deşi îşi dau seama că toată lumea care-i urmărea, a rămas acolo, departe în oraş şi că aici, în mijlocul câmpului sunt în siguranță.

Şi amândoi — vestiții frați Goangă şi Târlică — nu aşteaptă decât să se însereze, pentru ca la adăpostul întunericului să se întoarcă în oraş şi ajungând acasă, să mărturisească părinților faptele lor, şi pocăiți, să ceară iertare.

Acesta era gândul lor, dar fiecare şi-l păstra pentru el, nu şi-l spunea unul altuia, deşi amândoi nutreau aceiaşi dorință în suflet: întoarcerea acasă.

Şi încet, cu mişcări domoale, atât Goangă cât şi Târlică, se rânduiră cât mai bine în culcuşul ce şi-l făcuseră în iarbă la umbra copacului.

După o vreme, Goangă se sculă şi aduse dintr-o căpiță de fân, două brațe încărcate şi-şi făcu şi lui şi lui Târlică un foarte bun căpătâi, care ținea minunat de bine locul unei perne.

Amândoi se întinseră de-a binelea ca pentru odihnă.

Fiecare gândea: „pământul nu-i moale ca un pat, dar

oricum, te poți întinde să-ți înmoi oasele“.

„Aşteptăm să se însereze, apoi părăsim culcuşul nostru şi ne întoarcem acasă“.

Şi gândind aşa, se simțeau mulțumiți.

În jurul lor era linişte şi departe, dincolo de zare, apunea soarele...

O puzderie de lumini puternice, roşii ca focul la început, apoi din ce în ce mai dulci, schimbându-se în fel de fel de fețe; în violet, în roz, în albastru, mereu, mereu mai deschis..., însemna sfârşitul zilei.

Căldura se potolise. O adiere de vânt uşoară, venită de departe, înviora câmpul şi florile lui.

Goangă îşi aşează pălăria peste față şi-şi puse mâna sub căpătâi. Târlică se apropie cât mai mult de fratele lui, ca să se simtă în mai mare siguranță.

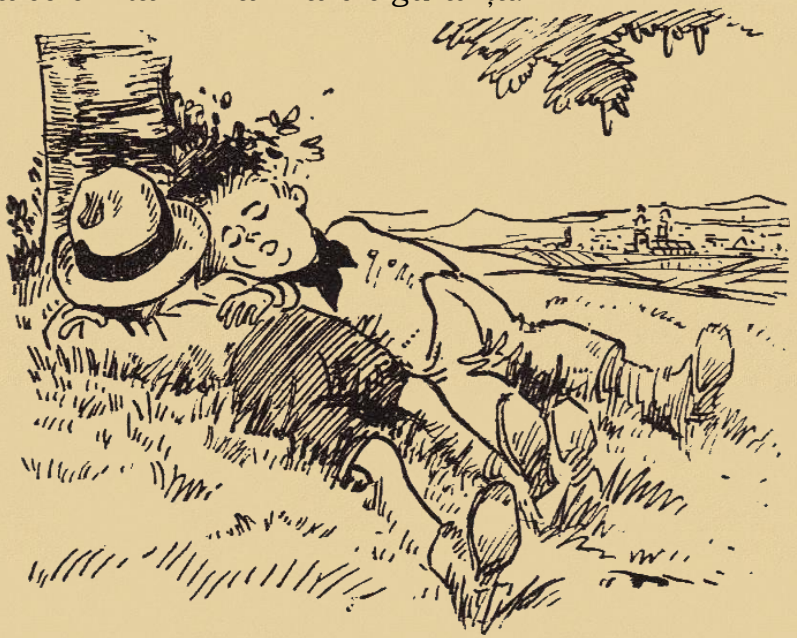

Şi la umbră, jos pe iarbă, după o zi aşa de obositoare, copiii se simțeau cum nu se poate mai bine. Se întindeau şi căscau cu poftă mare de somn.

— Ferice de ciobanii, care toată ziua stau pe câmp, şopti Goangă după un timp, nu-i aşa, ce zici, măi, Târlică?

Dar Târlică nu-i dădu nici un răspuns. Goangă îşi ridică pălăria şi se uită la el. Acesta adormise.

— Să-l las puțin să doarmă, gândi, apoi îl scol să mergem acasă. L-a ajuns oboseala.

Goangă se întoarse iar cu fața în sus. Curând însă, îl fură şi pe el somnul...

Şi iată pe nebunaticii noştri copii, aproape de înserat, afară la câmp, dormind fără nici o grijă.

În jurul lor e linişte.

Drumul pe unde merg căruțele cu zgomotul lor sâcâitor şi pe care se încrucişează în fugă nebună automobilele, este departe...

Câte o pasăre speriată trece în goană pe lângă ei; vreo goangă mică-mică, sau câte o furnică, se furişează din iarbă alunecând pe mâinile sau pe fețele lor.

Atunci ei se mişcă şi mâini mici, în somn, umblă după goanga supărătoare. E alungată, sau fuge singură, iar copiii dorm mai departe...

Câteva frunze se desprind din pomul cel mare, care le stă de strajă. Soarele în depărtare s-a stins cu totul, iar jarul în urma lui s-a potolit.

Şi aşa, cum doarme Goangă, adânc, cu fața în sus obosit şi frământat de gânduri şi fapte rele, începu să viseze...

VISUL LUI GOANGĂ

II.

Se făcea că tot fugind ca să scape de atâția oameni răi, care voiau să-i prindă şi să-i omoare în bătăi, se porni de odată o furtună nemaipomenit de mare. Nori groşi pluteau în văzduh, iar un puternic vârtej, îi prinse în mijlocul lui şi împinşi de furtună, fură ridicați spre cer. Într-o clipă, pământul rămase departe de ei, pe când Goangă şi Târlică erau duşi din ce în ce mai sus...

În vârtejul nebun care îi înălța într-una, ei auzeau glasuri răsunătoare, amenințătoare ca şi furtuna care-i stăpânea şi care le striga:

„Vă ducem sus la Dumnezeu, să dați seamă de faptele voastre de pe pământ!... Temeți-vă de judecata lui Dumnezeu cel mare din ceruri!... Nu uitați că după faptă, vine şi răsplată...“

În vremea aceasta, furtuna se pornise mai tare, mai fioroasă: urla pământul, urla cerul, urla întreaga fire!...

În sfârşit, iată-i ajunşi la porțile cerului.

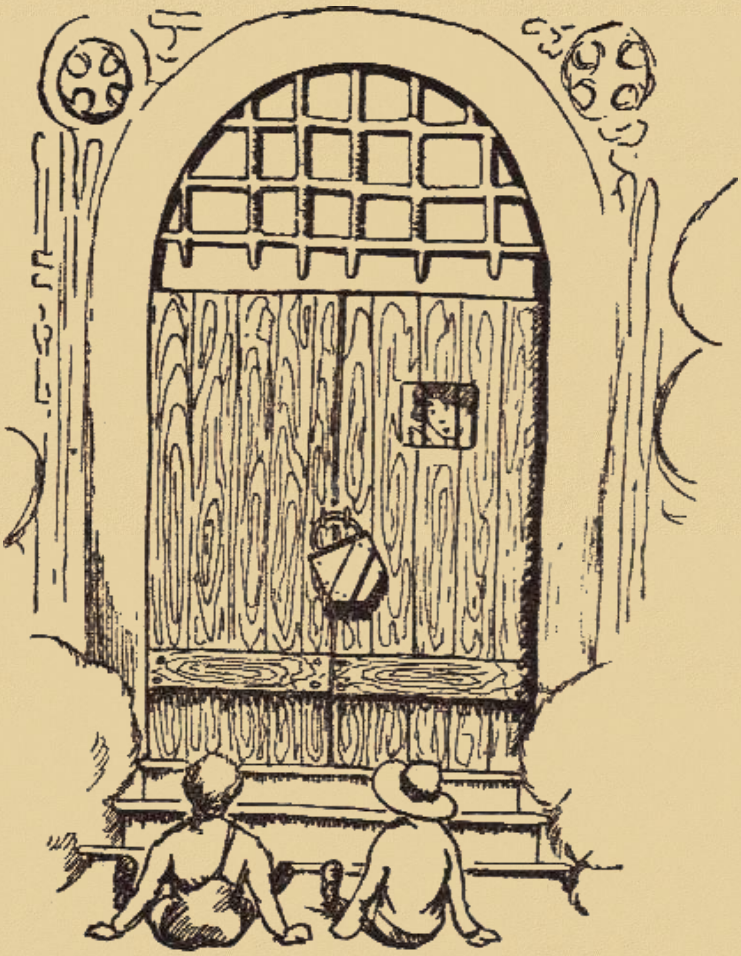

Norul cel negru pe marginea căruia călătoriseră, îi aruncă cu putere din brațele lui şi se treziră în fața unei porți mari de fier, încuiată cu lacăte grele.

Înapoia portei, erau de strajă zeci de îngeri; ei aveau în mâini săbii de flăcări.

Unul din aceşti straşnici păzitori, îi întrebă:

— Cine sunteți voi?

Auzind glas omenesc, venit parcă de pe alte tărâmuri, Goangă se înspăimântă şi vru să fugă. Dar picioarele îi erau ca de plumb şi nu se putea mişca: pe când Târlică, de groază, se făcuse mic, mototol şi aştepta ca fratele lui să răspundă.

— Ei, n-auziți? Cine sunteți voi, care veniți la porțile cerului?

— Ne cheamă Goangă şi Târlică, îngânară copiii!

— Aa!... făcu un alt înger, voi sunteți nebunii ăia de pe pământ, vestiții Goangă şi Târlică care ați speriat un oraş întreg cu faptele voastre cele rele? Aflați atunci, că eu v-am adus aici, să scap lumea de voi...!

Dincolo de porțile grele şi nesfârşit de mari, e o altă lume — lumea sufletelor.

Aci, se judecă fiecare om după faptele lui din viață. Ferice de cei care au fost buni şi amar şi chin de cei răi, care n-au păzit căile Domnului!

În dreptul porților se află o pajişte întinsă şi minunat de bogată în flori. De aci se desfac două drumuri: unul spre miazănoapte — mare, larg, plin de pietre şi noroi — drumul care duce în Iad; şi altul spre răsărit, un drum strâmt, mic — dar frumos, numai cu arbori şi flori cu parfumuri îmbătătoare — drumul care duce în Rai...

Un înger din cei de pază, fu trimis să vestească pe Sf. Petre, purtătorul cheilor de la poarta cerului.

Şi iată că, adus de un nor luminos, soseşte Sfântul. E acelaşi bătrân — bătrân, cu barba albă ca zăpada şi cu raze de soare d-asupra capului, despre care mama lor le vorbise de atâtea ori.

Goangă gândea:

„Da, da, e chiar Sf. Petre, pe care mama îl ştie... El este un sfânt bun; are să ne ierte!“

Apoi un înger, luând cheile din mâinile lui Sf. Petre, descuie cu greutate lacătele şi desfăcu atât de puțin poarta, încât Goangă şi Târlică, abia se putură strecura înăuntru.

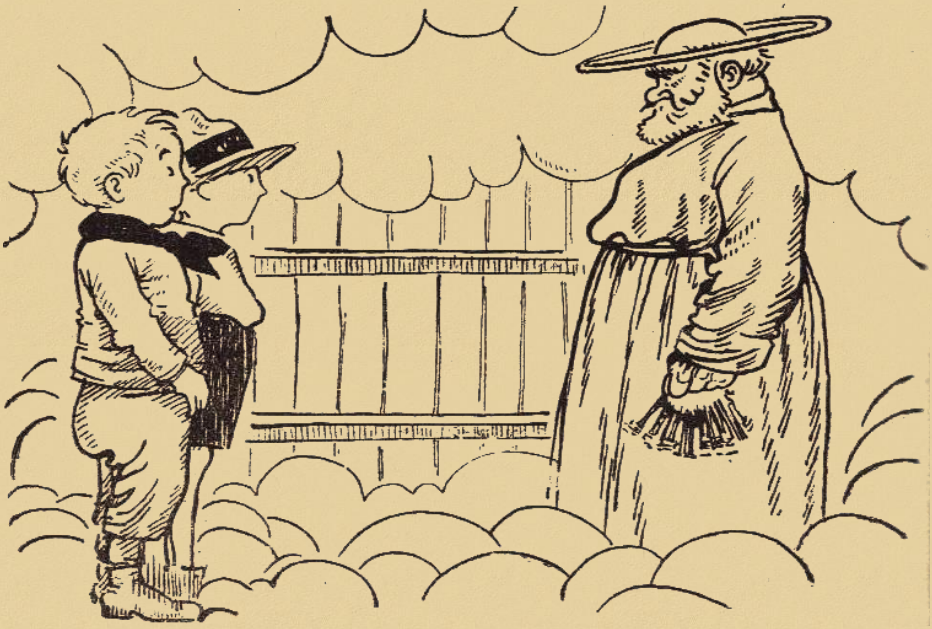

Sfântul întrebă ca un judecător:

— Cine a adus aci pe aceşti copii şi ce au făcut ei?

— Eu i-am adus, grăi un înger. Ei erau cei mai răi copii din lume: sunt vestiții Goangă şi Târlică!

— A-ha, zise Sfântul Petre, am auzit despre ei...! Să le vedem faptele!

Şi îngerul aduse îndată un registru mare în care sunt trecute toate faptele oamenilor şi desfăcu la pagina lui Goangă.

— Citeşte faptele bune, făcu Sfântul.

Îngerul răsfoi întreaga carte, o mai luă încă odată de la început, se miră mult, apoi spuse:

— Nici o faptă bună!...

— Cum, nici una?... zise îngândurat Sf. Petre. Dar fapte rele?

— E condica plină, adăugă îngerul, înspăimântat şi el.

— Dar faptele lui Târlică? întrebă Sfântul Petre.

— La fel ca ale lui Goangă; numai păcate, păcate mari...

— Citeşte-le, porunci purtătorul cheilor raiului, îngerul începu să citească isprăvile micilor Goangă şi Târlică.

Şi astfel, fură înşirate toate nebuniile lor, de la cele din casă, când îşi băteau joc de Safta bucătăreasa şi stricau scara proprietarului Istrătescu, apoi de bătaia de joc care au făcut-o lui Moş Iznav şi de boroboaţele de la dogar şi croitor şi alte multe, multe supărări părinţilor, precum şi neînvăţatul la şcoală şi vorbe de ocară şi înjurături şi bătăi date la alţi copii şi fapte rele şi neomenoase... până la cea din urmă, când i-au spart capul chelnerului, pe care l-au lăsat aproape mort.

— Ajunge, ajunge! făcu Sf. Petre... Să se cântărească faptele lor în balanţa dreptăţii.

Îngerii aduseră balanţa în care se cântăresc faptele oamenilor.

— Să vină toţi îngerii pentru judecarea lor, glăsui Sfântul.

Pe dată ei sosesc, i-au loc în jurul balanței şi aşteaptă.

Apoi judecata porni dreaptă şi sfântă.

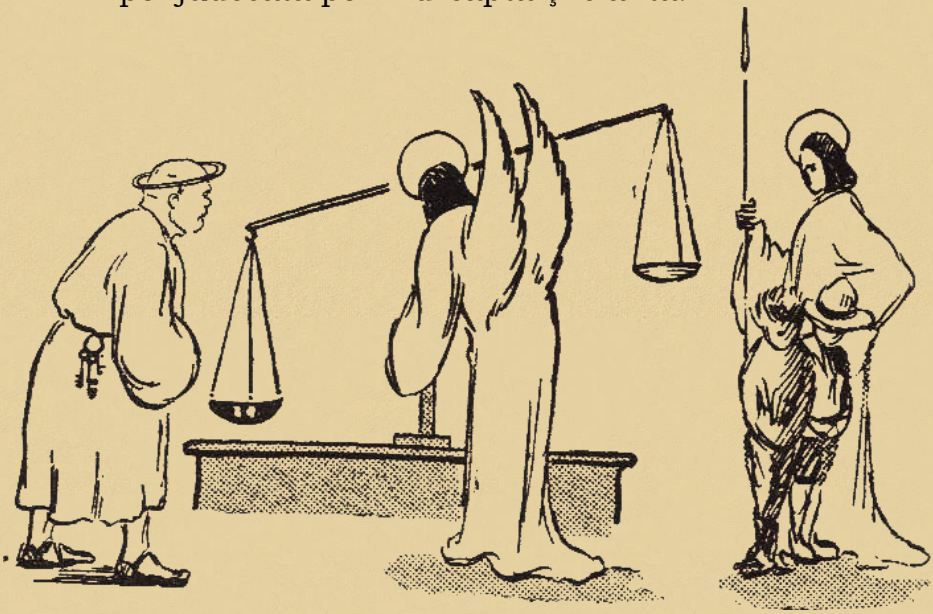

— După rânduiala care domneşte aici, în cer, trebuie să vedem care dintre îngeri vrea să-i apere pentru faptele lor, zise Sf. Petre, iar cel care doreşte, să vie în fața noastră şi să-şi spună cuvântul... Care este acela?

Toți îngerii însă tac şi-şi întorc privirile de la Goangă şi Târlică.

— Nimeni? întrebă Sfântul Petre.

— Nimeni, şoptiră îngerii.

Copiii auzind răspunsul îngerilor au început să plângă.

— Să fim iertați, spuseră ei, nu vom mai face!...

— Acum e prea târziu... zise Sfântul Petre. Vă aşteaptă o mare pedeapsă, auziți condamnarea.

Un înger glăsui:

„Pentru faptele voastre rele nu aveți iertare! Ați făcut multe nelegiuiri. Ați fost copii răi şi neascultători. Ați nesocotit sfaturile bune ale părinților! Pedeapsa este grea: veți fi aruncați în iad!“

Apoi vestitorul acestei condamnări, tăcu.

Un alt înger le înscrise pedeapsa în cartea faptelor — şi i-o dădu Sfântului Petre să o întărească cu semnătura lui.

— Să fie chemați doi draci din fundul iadului spre a-şi primi copiii, cari au ascultat de ei pe pământ, în loc să asculte de Dumnezeu — mai spuse Sfântul Petre şi luându-şi cheile, plecă, în cântecele de slavă ale îngerilor păzitori.

Îndată Goangă şi Târlică au fost aşezați pe un nor negru ca noaptea şi duşi pe calea care duce în Iad.

După un drum anevoios şi plin de lacrămi au ajuns.

Acolo, pe moşia lor, doi draci aşteptau pe oaspeții a căror sosire li se vestise.

Goangă şi Târlică văzând bezna iadului, izbucniră într-un plâns sfâşietor; în vreme ce dracii, bucuroşi, îi luară în primire.

ÎN STĂPÂNIREA DRACILOR

III.

Ho, nebunilor, nu mai plângeți şi nu vă mai văitați aşa... v-ajunge! Trebuia când erați pe lumea cealaltă să nu fiți păcătoşi, dacă vă era frică de iad. Dar voi ați fost d-ai noştri, împielițați, le strigă mânios unul din draci.

Copiii tăcură. Apoi Goangă întrebă sfios:

— Şi ce-o să faceți cu noi?

— După faptele voastre, vă vom da răsplata.

Atunci un glas puternic răsună din fundul iadului, zguduind tăria lumii şi care spuse:

— Duceți-i la împăratul nostru Skaraosky.

Iar dracii îşi ziseră:

— Să mergem, ne aşteaptă...

— Să vie căruța drăcească, făcu al doilea drac. În fața lor apăru ca dintr-un vis, o căruță mare, cu două roate, trasă de patru pisici negre, care aveau ochii de foc. Dădeau pisicile din picioare şi mieunau de credeai că sunt mii de pisici, iar cu cozile lor lungi şi stufoase, măturau praful iadului, de-l ridicau în nori negri în văzduh.

Dar iată că soseşte, venind numai în două labe, un motan albastru, aducând cu el un lanț greu de fier, pe care-l aruncă la picioarele lui Goangă şi Târlică.

Se învârti de câteva ori în jurul copiilor, îi plezni cu coada stufoasă peste obrajii lor plini de lacrimi, apoi îi legă pe amândoi cot la cot cu lanțul cel greu şi-i agăță de spatele căruței drăceşti.

— Gata, strigă motanul...

Dracii scoaseră un chiot de bucurie şi unul din ei sări în căruță, apucând hățurile să conducă mâțele, iar celălalt încălecă pe spinarea motanului albastru.

— Gata! strigă din nou motanul, în vreme ce pisicile o porniră într-o goană nebună, prin văgăuni, peste dealuri, ca să ajungă cât mai de grabă la împăratul lor Skaraosky.

Din urmă, dracul încălecat pe motanul albastru împingea pe copii cu un fier înroşit în foc...

Pe unde treceau, auzeau numai țipete şi vaiete: o omenire întreagă, îşi trăia osânda grozavă în chinuri amarnice — drept răsplată a faptelor lor rele.

Mâțele zburau cu ei, când pe d-asupra tuturor, când îi târau într-o fugă înspăimântătoare prin locuri pline de foc, sau îi treceau peste ape care clocoteau...

După o goană nebună s-au oprit; iar dracii dându-se jos, desfăcură lanțul cel greu cu care motanul legase pe copii.

Dracii erau asudați, iar pisicile mieunau de sete.

— Dați-ne să bem, zise motanul, unuia dintre draci.

Acesta lovi cu piciorul locul de lângă el şi pe dată se porni să curgă apă rece şi limpede de izvor.

Pisicile se repeziră ca zăpăcite la apă, potolindu-şi din belşug setea, apoi se dădură de-o parte, lângă draci, să se mai odihnească...

Goangă şi Târlică, văzând lângă ei apa proaspătă şi rece ca gheața, de poftă să guste măcar o picătură, li se uscă şi gura şi sufletul. Corpul lor ardea ca un foc grozav, mistuitor. Dracii şi mâțele se făceau că nu se uită la ei.

Goangă, pe ascuns, făcu un semn lui Târlică, arătându-i apa. Şi încet, pe nesimțite, spre a nu fi surprinşi de împelițați, se apropiară de izvor.

Apa era rece, rece, îi simțeau tăria. Era limpede şi albă cum e cristalul.

Ei şi-au aplecat gurile pline de spumă, să ia o picătură de viață pentru sufletele lor moarte; dar când şi-au întins buzele să soarbă din izvor, prinseră în gurile lor numai apă fiartă, care le arse sufletele şi trupurile mici şi pline de răni, în vreme ce dracii, care le jucaseră festa asta, râdeau de ei cu o poftă nebună.

Apoi îşi zic:

— Ce credeți că au să facă zănatecii ăştia dacă i-om lăsa puțin singuri? Hai să ne batem joc de ei...

— Bravo, bravo! aplaudară mâțele.

— Să stăm tot aci, dar să nu ne vadă şi să le tragem o spaimă grozavă.

Zicând aceasta, cei doi draci şi toate mâțele au pierit învăluiți într-un fum negru.

Copiii au rămas singuri... Fumul gros aproape îi orbi. După ce mai pieri o parte din el, Goangă şi Târlică se uitară unul la altul încremeniți de spaimă. Inimile nu le mai băteau.

S-au băgat unul într-altul şi-şi spun încet şi cu teamă, să nu fie auziți de cineva:

— Unde s-or fi dus?

— Nu ştiu.

— Ce-ar fi dacă am fugi, rosti Goangă.

— Să fugim, îşi tremură vorba şi Târlică.

Dar nici nu apucă să sfârşească spusa, când un râs drăcesc izbucni ca din pământ, în apropierea lor.

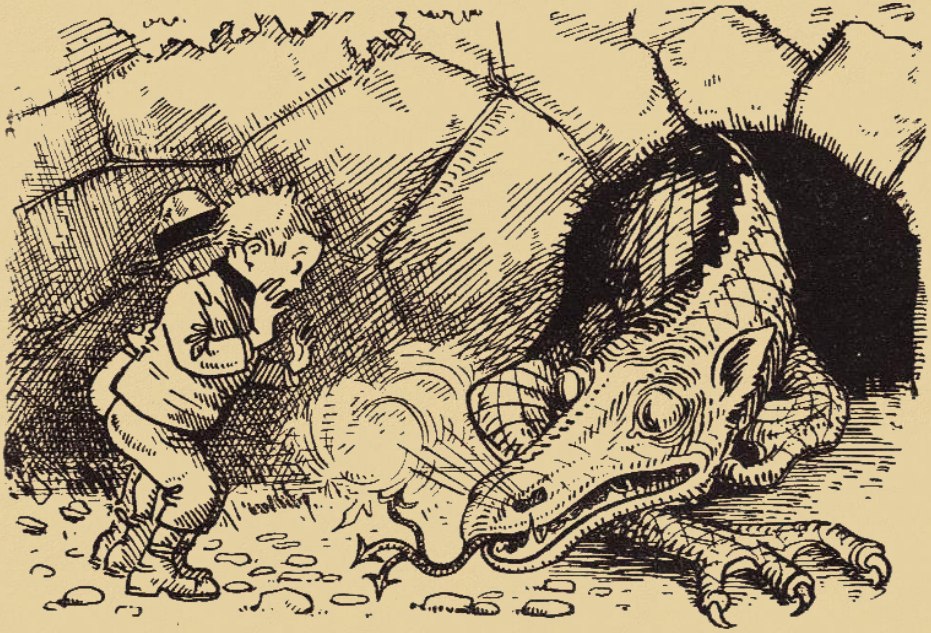

Goangă şi Târlică au început să tremure şi să le clănțăne dinții din gură; apoi simțiră lângă ei o căldură puternică şi întorcându-se, au prins să tipe amândoi, înspăimântați de ceea ce văd: apăruse un balaur mare, care scotea foc pe gură.

Balaurul gemând, venea spre copii să-i înghită.

Goangă strigă:

— O, draci, care ne-ați adus aici, scăpați-ne de balaur!

— Scăpați-ne, îngână şi Târlică.

Iar dracii şi mâțele, din umbră, râseră cu poftă şi se arătară din nou copiilor.

— Ei, ce e? făcu unul din ei, vă era frică? Ăsta e tot om de-al vostru, adică a fost pe timpuri... dar după faptele lui rele şi numeroase de pe pământ, aici în împărăția noastră a fost blestemat să se târască numai în mocirlă şi noroi....

Şi împingând pe balaur cu piciorul, acesta scoase un geamăt surd şi pieri într-o groapă adâncă.

Goangă şi Târlică răsuflară uşurați.

— Mă mir, zise unul din draci, că vă speriați de nimica

toată, voi, care pe lume aţi fost nişte nebuni şi nu vă temeaţi de nimeni...!

Celălalt drac, spuse:

— De-acum ajunge atâta vorbă cu deşuchiaţii ăştia. Să mergem, ne aşteaptă împăratul... E destul de târziu! Ce-au făcut pe lume, au făcut: acum să-şi ia plata; iar copiilor, lovindu-i cu piciorul, le strigă:

— Sculaţi-vă!

Ca nişte umbre, Goangă şi Târlică s-au ridicat şi duşi din urmă, mai mult de răsuflarea puternică a dracilor şi a mâţelor, au pornit cu mare alai spre palatul lui Skaraosky.

În drumul lor, de-o parte şi de alta erau fel de fel de oameni supuşi la grele chinuri.

Şi numai oameni mari, copii de loc, la nici un pas. Goangă şi Târlică se uitau speriaţi şi înspăimântaţi în jurul lor. Dracii le ghici gândul:

— Vă miraţi, că nu mai vedeţi şi alţi copii în iad, zise unul din ei.

— Da, aşa e, şopti fricos, Goangă.

— Nu mai avem alţii. Voi sunteţi întâii oaspeţi ai iadului nostru, adăugă al doilea drac. Împăratul o să se bucure! Până acum doar raiul a avut parte de ei...! Când v-o vedea Skaraosky o să facă o petrecere grozavă. El dorea de mii de ani să aibă copii în iadul lui cel mare! De ce numai Dumnezeu să se bucure de ei în rai? Voi veţi face fericirea împăratului, căci sunteţi întâii mici locuitori ai iadului plin de foc şi jale!

— O, nenorociţii de noi, îngânară Goangă şi Târlică, ce păcătoşi am fost!

În sfârşit, după un drum greu, obositor şi plin de chinuri, iată-i ajunşi la palatul lui Skaraosky.

CLOANȚA COTOROANȚA

IV.

În faţă li se arătă un palat de marmură neagră, acoperit cu foc. De jur-împrejur, îl mărginea o apă mare, iar un pod înlesnea intrarea în curtea palatului, la ale cărei porţi păzeau doi draci înalţi cât cincizeci de oameni.

Împieliţaţii văzându-i sosind, au scos un şuierat aşa de puternic, că se clătinară dealurile şi munţii iadului şi într-o clipă, se înfăţişă înaintea lor, ieşită ca din pământ, vestita Cloanţă Cotoroanţă, îngrijitoarea palatului lui Skaraosky. Mică, neagră, zbârcită, cu ochi de vulpe, veni in faţa noilor oaspeţi, însoţită de un drac — intendentul palatului — şi de motanul cel albastru.

— Ha, ha! făcu Cloanţa Cotoroanţa, avem şi noi de-acum copii în iad!... Ia să-i văd...

Cei doi draci prinseră fiecare dintre ei câte un copil în mână şi-l zvârli înaintea Cloanței.

Motanul cel albastru mieuna în jurul lor, iar intendentul palatului, aduse o tavă Cloanței Cotoroanței, şi-i spuse ceva la ureche.

Baba privi cu luare aminte copiii, apoi dădu poruncă motanului, să-i zgârie cu unghiile în dreptul inimii şi să le sugă sânge; apoi să-l toarne în tavă şi să-l ducă împăratului Skaraosky.

Motanul sări în sus de bucurie. Se apropie de Goangă şi Târlică şi încolăcindu-şi coada pe trupurile lor mici, îi culcă la pământ, iar cu ghearele începu să le zgârie inimile. Țipau copiii cât îi luau gura, în vreme ce Cloanța Cotoroanța, râdea şi juca în jurul lor apucată de-o mare bucurie.

Sângele cald şi roşu, țâşnea din inimile lor plăpânde şi umplea tava Cotoroanței.

Când isprava fu sfârşită, copiii zăceau în nesimțire pe jos, iar Cloanța Cotoroanța, spuse:

— Să-i duc sângele cald, împăratului şi încălecând pe spinarea motanului albastru, pieri...

După un timp. Goangă îi şopti lui Târlică:

— Tare mi-e foame, măi frate-meu!

— Mâncare e destulă, glăsui intendentul palatului lui Skaraosky, auzindu-i dorința; apoi scormonind sub picioarele lui, scoase un pumn de jar şi-i astupă gura cu el.

— Na, mănâncă pâinea iadului!

Durerea fu mare şi un vaiet prelung, scos din pieptul lui Goangă, înfioră întregul iad.

Cloanța se înapoie plină de bucurie şi țipă cât o luă gura:

— Împăratul e fericit, e fericit!... A dat ordin să-i aduc chiar eu copiii. A băut sângele lor cu mare poftă l

— Să mergem, să mergem mai degrabă la împărat, spuseseră toți dracii în cor!

Porunca fu împlinită pe dată, iar cei doi draci prinseră în cângi pe copilaşi şi atârnându-i la spate, o porniră cu mare alai spre palatul tartorului având în frunte pe Cloanța Cotoroanța.

ÎN FAȚA LUI SKARAOSKY

V.

Iată-i ajunşi. Copiii sunt zvârliți jos şi peste ei începură să calce dracii cu labele lor groase ca de urs.

Pe dată, un împielițat ieşi din palat şi le spuse:

— Împăratul îşi face baia, duceți-vă la el, vă aşteaptă...

Şi convoiul porni spre baia împăratului. Acolo era un foc straşnic, iar deasupra lui clocotea un cazan cu smoală. De jur împrejur, jucau o sumedenie de draci.

În cazanul cel mare Skaraosky îşi lua baia pe care o făcea odată pe an. În iad, ziua aceasta este considerată ca o sărbătoare, iar acum când împăratul a auzit că are în stăpânire şi doi copii, de bucurie, zbiară şi urlă ca un scos din minți şi-şi prelungeşte cât mai mult statul în baia de smoală.

Dar după un timp, îşi înălță capul şi vesti că vrea să iasă din baie. Dracii atunci prind să joace mai nebuneşte şi urletele lor crescură ca o furtună.

Cloanța Cotoroanța alergă să ajute împăratului, care sărise din cazan, negru, mai negru şi mai fericit ca niciodată...

— Bună baie, Cotoroanțo! Vino să te pup!

Şi Skaraosky îmbrățişă pe Cloanța, iar drept mulțumire, îi mări încă pe atât coada.

Zgripțuroaica începu să joace şi să se bucure grozav, apoi apucându-şi coada — podoaba drăcească — şi-o sărută, o băgă în gură şi şi-o morfoli până nu mai putu.

— Ăştia sunt copiii? făcu Skaraosky, plictisit de izmenelile Cloanței Cotoroanța. Ți-ajunge cât te-ai bucurat, stârpitură...! Ți-ajunge...!

Cotoroanța se potoli şi posomorâtă, îşi zbârli coada lungă, stufoasă, neagră şi urâtă.

Copiii se ridicaseră de jos şi aveau ochii plini de lacrămi.

— Zi, ăştia sunt, întrebă Skaraosky din nou pe cei doi draci.

— Da, împărate, ei sunt!

— Să fie bine veniți! Ei vor fi favoriții mei, dar mai întâi trebuie să sufere toate chinurile iadului. Pe pământ ne-au servit cu credință — mai zise Skaraosky,

apoi porunci ca Goangă şi Târlică să fie aruncați în smoala în care el a făcut baia.

Îndată dracii i-au şi aruncat în cazanul cel mare, unde fură afundați şi înecați cu toată ura. Apoi au fost scoşi afară — şi împăratul Skaraosky, ceru să-i vadă dacă au fost bine înnegriți. Cercetându-i, fu mulțumit: copiii erau urâți şi negri, ca toate păcatele lor la un loc.

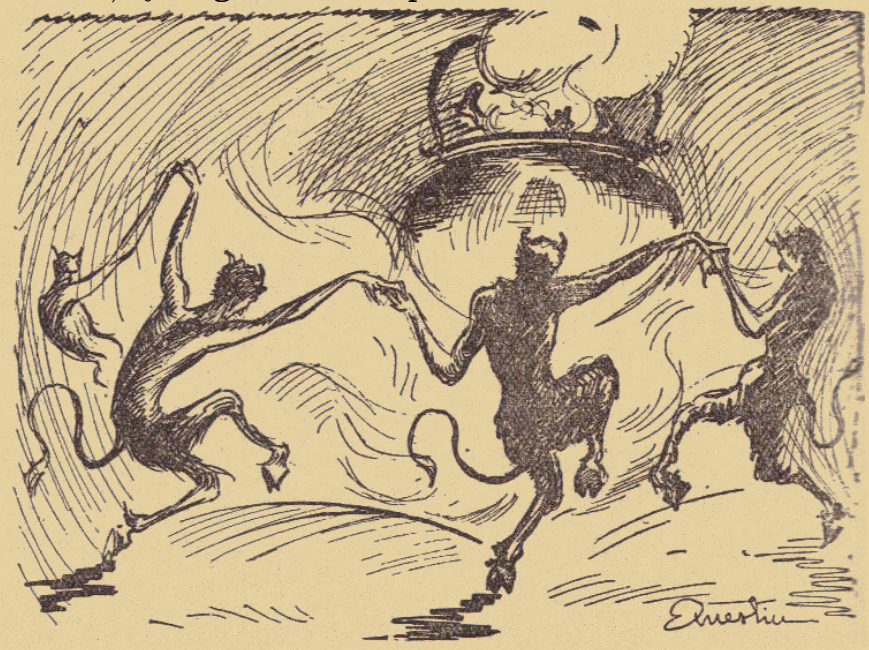

De jur împrejur, ceilalți draci dansau şi chicoteau; întregul iad era un hohot îngrozitor.

Râdea Skaraosky, râdea Cloanța Cotoroanța, râdeau dracii, râdea tot iadul, iar împăratul pe deasupra tuturor, tuna:

— Să fie sărbătoare! Avem copii în iad! Ei au făcut baia de smoală după împăratul lor... Să fie blestemați de-a pururi! şi plecă spre palatul lui.

Apoi Cloanța Cotoroanța strigă şi ea:

— Să se bucure întregul iad! Țipați dihănii îngrozitoare, urlați ca fiarele sălbatice, împăratul Skaraosky e fericit.

Şi porunca se împlini: iadul începu să urle!....

FUGA DIN IAD

VI.

Din tăria văzduhului prinse să se lase înnoptarea. Focuri nesfârşite, din ordin drăcesc, s-au aprins în toate colţurile iadului.

După un timp, Skaraosky intră în palat, înconjurat de întreg statul lui major.

Goangă şi Târlică, arşi până în inimă de fierbinţeala smoalei în care au făcut baie, fură înfăţişaţi Cloanţei Cotoroanţei. Zgripţuroaica se bucură mult de chinul şi jalea lor.

În aceiaşi vreme, de la una din ferestrele palatului, Skaraosky îşi priveşte întreaga lume de draci şi e plin de mulţumire, văzând suferinţele sufletelor omeneşti, care pe pământ au ascultat de sfaturile lor. Dar mai presus de toate bucuriile, o are pe aceia, că de azi încolo va avea în împărăţia lui şi copii.

— Iadul meu de-acum nu mai e iad, ci rai curat, îşi zice împăratul, iar de la înălţimea ferestrei, îşi scuipă întreg poporul în semn de cea mai mare satisfacţie; apoi chemă pe Cloanţa să-i pregătească cele de trebuinţă pentru culcare.

Cotoroanţa dădu în grija a doi draci pe copii şi plecă în zbor spre palat.

Paznicii lui Goangă şi Târlică au făcut un mare foc şi stau de strajă.

Peste întreg cuprinsul iadului se lăsă noaptea. Lumina focurilor aprinse, lupta cu întunericul, învingându-l pe alocurea.

Trecu o vreme... Goangă şi Târlică prinseră câteva clipe de odihnă. Poate că au şi dormit puţin. Focul se mai stinse. Dracii, întorşi cu spatele la ei, vorbeau şi-şi povesteau lucruri de haz, că râdeau cu poftă. Din când în când se mai uitau şi spre copii — de care însă nu mai aveau nici o grijă...

Păzitorii şedeau în picioare, rezemaţi în furcile lor de fier. Cozile drăceşti, lungi şi stufoase, le atârnau în jos. După un timp, obosiţi de munca zilei, au adormit şi începură să sforăie puternic.

Copiii s-au trezit din somn de sforăitul lor şi văzând că paznicii dorm, într-o clipă, un gând le şi străbătu mintea: să fugă.

— Ce zici, Târlică, întrebă Goangă, ei dorm, putem scăpa?

— Dar cum? Unde să mergem?

— Nu ştiu, răspunse Goangă, dar ei dorm, e bine să fugim! Vom merge spre rai... uite, într-acolo, unde domneşte lumina soarelui.

În adevăr, în fund, în zare, se vedea lumina binefăcătoare a raiului.

— Mie mi-e teamă, şopti Târlică... dar fac cum vrei tu...

— Am un plan: legăm cozile dracilor şi fugim, vei vedea şi chiar dacă se vor scula şi vor prinde de veste, noi vom fi departe atunci...

Dar iată că deodată, apăru înaintea lor un câine negru şi lățos.

Goangă şi Târlică s-au înspăimântat şi au început să tremure, însă câinele spuse cu glas de om:

— Nu vă fie frică. Am să vă ajut să fugiți. Şi eu vreau să scap din iad. Am fost pe lume un dregător de seamă, dar aici, puterea drăcească m-a transformat în câine cu două aripi, însă m-au legat cu lanțuri grele şi ferecate; vreau să fug şi să zbor, îmi iau vânt, dar lanțurile mă opresc şi mă aruncă din nou în apa clocotindă. Acesta este chinul meu!

„Acum am ros lanțurile cu dinții, mă căznesc la asta de vreo mie de ani! Le-am rupt şi am auzit gândurile voastre. Hai să fugim împreună. Vă ajut să legați cozile dracilor!”.

Copiii se învoiră pe dată şi fără altă vorbă, se

apropiară de draci şi le împletiră cozile cu zeci de noduri.

— Acum încălicați pe mine şi țineți-vă bine, mai spuse câinele.

Goangă şi Târlică încălecând, se prinseră cu mâinile unul de altul, iar câinele îşi luă zborul!...

Dar n-au apucat să se îndepărteze prea mult, că dracii au prins de veste şi au dat alarma, țipând şi urlând aşa de tare, că întreg iadul se trezi.

Ferestrele cele mari ale palatului lui Skaraosky se deschiseră şi împăratul dracilor apăru înspăimântat.

— Ce este? Ce s-a întâmplat? tună el.

Iar ecoul tuturor strigătelor de alarmă, i-au răspuns:

— Ne-au fugit copiii, ne-au fugit copiii, alergați după ei!...

O zarvă mare, nemaivăzută până atunci, începu să frământe noaptea neagră a iadului.

Cete-cete de draci se luară după fugari; iar cei doi împielițați, care erau legați de cozi, săreau în sus şi se

tăvăleau pe jos, trăgând unul de altul, muşcându-se să se desfacă, văicărindu-se ca nişte scoşi din minți, dar nu reuşeau.

Skaraosky se dădu jos şi conduse singur oastea urmăritorilor. Dracilor le tăia cozile cu un topor şi drept pedeapsă că n-au vegheat cu străşnicie, îi aruncă într-un cazan cu jăratec.

Cu un şuierat puternic, Cloanța Cotoroanța, călare pe pisica albastră, coborî din palat şi porni după fugari; iar Skaraosky gândea:

— Grozavi copii! Au înşelat şi pe draci! De i-oi prinde, am să-i pedepsesc amarnic, apoi îi fac aghiotanții mei.

Goana era mare. Câinele fugea cât putea, însă

oştirea drăcească se apropia ca o furtună.

Hărmălaia grozavă se auzea până în rai. Acolo toți îngerii erau înspăimântați de atâta vuiet, iar oştile cereşti au crezut că neamul drăcesc a pornit războiul împotriva raiului.

Sfântul Petre îşi adunase întreg Statul Major cu care se sfătuia, în timp ce Sfântul Ilie pornise să cerceteze pricina zgomotului, care venea ca o vijelie din iad.

Dar după puțin, Sfântul Ilie întorcându-se din recunoaştere, aduse vestea care se răspândi în întreg Raiul, că toată larma era numai din pricina lui Goangă şi Târlică, care au încercat să fugă din iad.

În această vreme, țipetele de groază ale copiilor tăiau văzduhul. Urmăritorii ajungându-i, au pus mâna pe ei.

Într-o clipă câinele fu strivit sub călcâiele a zeci de draci, iar Cloanța Cotoroanța aruncă pe Goangă şi Târlică într-un cazan cu apă fiartă.

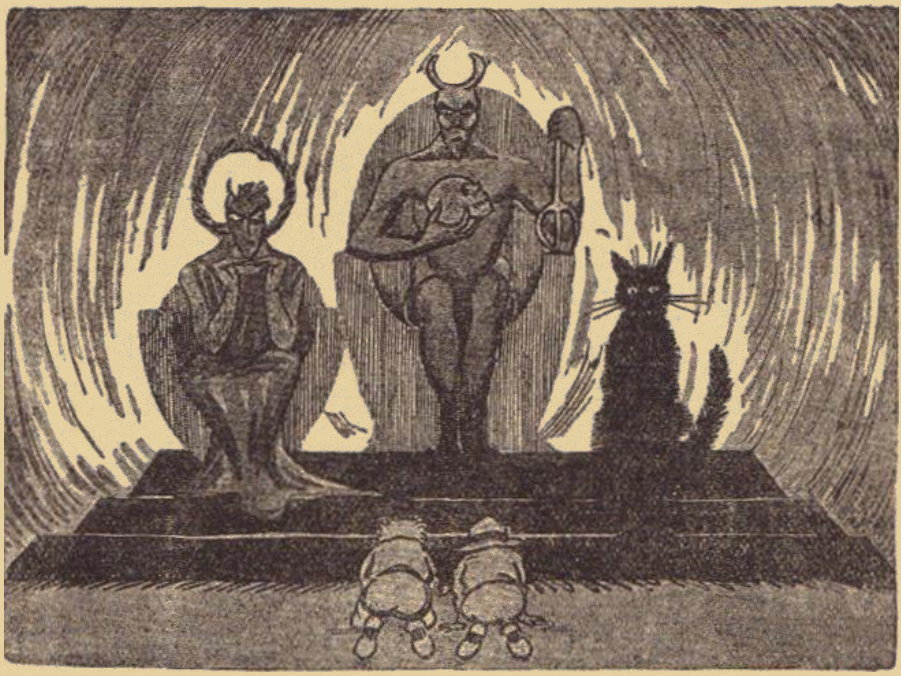

Apoi se ținu un consiliu, care să hotărască pedeapsa ce li se cuvine pentru încercarea îndrăzneață de a fugi din iad şi repede copiii fură condamnați să li se scoată ochii cu nişte ace înroşite în foc, iar în urmă să fie spânzurați şi să li se străpungă inimile cu fiare lungi şi ascuțite.

Skaraosky dădu ordin ca împlinirea pedepsei să se facă chiar pe locul unde au fost prinşi, în apropiere de granița spre rai, ca şi lumea de dincolo, să vadă „acest măreț spectacol”.

— După ce se vor pocăi, să fie ținuți la curtea împăratului nostru Skaraosky, ca mari sfătuitori pentru toate înşelătoriile din lume, strigă Cloanța Cotoroanța, sărind şi cântând de bucurie în jurul celor care pregăteau chinul lui Goangă şi Târlică.

VII.

După un timp, copiii au fost scoşi din cazan aproape morți. Doi draci îi aduse pe locul unde li se pregătea execuția.

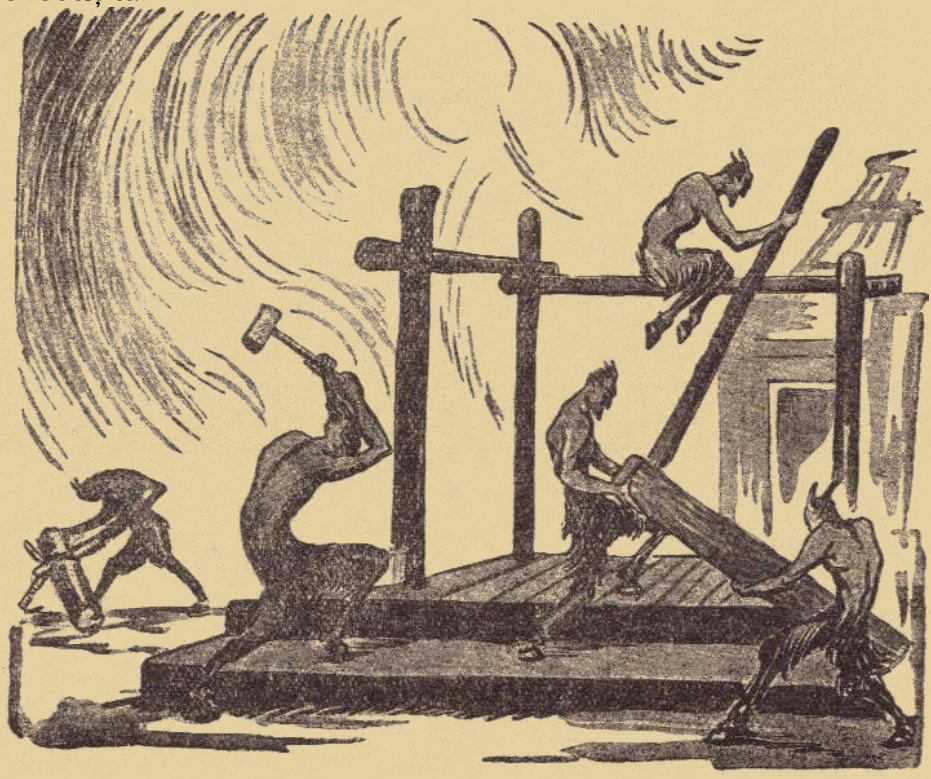

Acolo, la un foc mare se înroşeau fiarele cu care aveau să li se străpungă inimile, iar însăşi Cloanța Cotoroanța ascuțea nişte ace mari pentru scosul ochilor.

Întregul iad se bucura ca de o mare petrecere.

În apropiere, sute de draci aşezau scaune şi înălțau tribune, pentru ca Skaraosky cu tot neamul lui să poată lua parte la sărbătoare.

E o fierbere nemaivăzută în cuprinsul iadului. Zeci de draci, vin şi se duc după treburi şi pregătiri. Toți muncesc ca serbarea să reuşească.

În aceiaşi vreme, din rai, din lumea îngerilor, se auzeau până la ei cântece armonioase şi sfinte: îngerii în cor, slăveau pe Domnul.

Skaraosky îşi astupa urechile să nu audă; pe când Cloanța Cotoroanța, pregătindu-şi instrumentele de tortură, înjura şi-şi scuipa în sân, dorind să se sfârşească mai repede „sărbătoarea drăcească“ şi să se ducă în palatul ei, cât mai departe de lumina raiului.

Totul e gata!...

Skaraosky cu lumea lui de draci s-au aşezat la locurile hotărâte fiecăruia.

Călăul execuției e însăşi Cotoroanța, care a cerut această mare grație lui Skaraosky. Ea dă ultimele porunci.

Goangă şi Târlică nu mai au lacrămi să plângă, nici glas să mai tipe.

Îngerii din rai sunt îngroziți de pregătirile ce se fac pentru pedepsirea copiilor.

Mulți din ei fug şi se ascund printre flori, să nu vadă chinul care va începe. Unii chiar plâng de mila lui Goangă şi Târlică.

— Vai, săracii! îşi şoptesc îngerii...

În jurul bunului Dumnezeu roiesc mii de îngeri, care mai de care mai cuminte şi mai frumos! Dumnezeu la toți

ține, dar pe unul dintre ei îl iubeşte mai mult. Îl poartă la sufletul lui, îi mângâie părul de mătase şi-i ascultă cântecul armonios, cum nu e altul în tot raiul...

Acesta este îngerul Bunătății pe nume Buia-Țuțu. Dar el este trist acum... Ochii îi sunt împăienjeniți de lacrimile, care-i stau să nască de sub genele umbroase...

— Ce ai tu, îngerul meu? îl întrebă Dumnezeu.

— O, mărite, Doamne... mi-e frică să mă uit în ochii Tăi!...

— Ei, bine, vorbeşte... de ce eşti trist?... În rai nimeni nu lăcrămează.

— Aşa e, Doamne, dar nu îndrăznesc, răspunse îngerul Bunătății.

— Spune ce ai pe suflet, stărui din nou Dumnezeu, mângâindu-l...

— Doamne, de când m-ai adus în rai, niciodată nu Te-am rugat nimic — afară decât să ai grijă de părinții mei de pe pământ.

— Da, răspunse Dumnezeu şi ei sunt fericiți...

— Sunt fericiți, Doamne, aşa e, îngână îngerul Buia-Țuțu, sărutând mâinile marelui Dumnezeu, aşa e!... Tu eşti bun, ei sunt fericiți; dar azi mai am o rugăminte... O, dar nu îndrăznesc!... Mai bine alungă-mă de la Tine!... Nu vreau să Te supăr cu nimic!... Tu m-ai numit înger al Bunătății... Tocmai bunătatea asta, face să mi să sfâşie inima...

Dumnezeu îi ştia gândul, dar voia să asculte totul de la îngerul lui.

— Tu eşti îngerul Bunătății pentru sufletele celor buni, spuse Dumnezeu, cu o duioşie sfântă în glas.

— Da, da, aşa e!... Dar mai bine Doamne, goneşte-mă de la Tine — şi îngeraşul acesta, mic, frumos, bun, cel mai iubit din întreg raiul, căzu în genunchi la picioarele Domnului şi izbucni în plâns.

Întreaga lume a îngerilor se întristă şi un fior de spaimă trecu ca fulgerul prin ochii tuturor. Cuprinşi de mirare îşi ziceau:

— Plânge îngerul Bunătății la picioarele Domnului! Ce s-o fi întâmplat? Greşit-a el oare cu ceva?

Toți şi-au încetat cântecele — şi ascunzându-se printre flori, nu-şi mai vorbiră nimic.

Sfântul Petre se întrebă şi el mirat:

— Ce s-o fi întâmplat? şi se îndreptă spre tronul lui Dumnezeu.

Dar bunul Dumnezeu, ridică de jos pe îngerul Buia-Țuțu, îl luă în brațe, îl sărută şi-l ținu la sânul Lui.

— Nu mai plânge, îngerul meu..., nu întrista cu lacrimile tale raiul meu fericit.

— Nu mai plâng, mărite Doamne, nu mai plâng şi-şi ascunse faţa la sânul Domnului.

Îngerii ceilalţi ai cerului, îşi înălţaseră capetele frumoase dintre flori şi priveau spre Dumnezeu.

Dar un ţipăt înfiorător străbătu întunericul iadului şi ajunse până în rai. Se cutremură întreg văzduhul.

În iad, Cloanţa Cotoroanţa, înainte de a înfige fierul înroşit în foc în ochii lui Goangă şi Târlică, le înţepase trupuşoarele lor mici cu el. Ei ţipaseră aşa de jalnic şi înfiorător.

— Doamne, Doamne, suspină îngerul Bunătăţii, nemaiputând să se stăpânească, iartă pe copiii aceia din iad...

— Cum? făcu Dumnezeu, pentru aceşti doi nebuni, mă rogi tu?

— Tocmai pentru ei, bunule şi mare Dumnezeu! Au greşit!... au fost mici... neştiutori... Iartă-i! Au să se îndrepte... Trimite-i înapoi acasă la părinţii lor şi se vor cuminţi!... Iartă-i!...

Atunci Dumnezeu chemă la sfat pe Iisus Hristos, pe Sf. Petre, Sf. Ilie şi pe Sf. Stelian, protectorul tuturor copiilor. Le spuse rugăciunea îngerului Bunătăţii şi întrebă:

— Tu, blândul meu fiu, care te-ai jertfit pentru omenire

spre a o face mai bună, — dar care tot rea a rămas — şi voi sfinți ai Raiului meu, ce ziceți?

Bunul Iisus, răspunse:

— Doamne, te-a rugat îngerul Tău scump, iartă-l!

Şi Dumnezeu, în marea lui bunătate, grăi:

— Să fie iertați!...

Iertarea fu auzită în întreg raiul şi într-o clipă se înălțară mii de imnuri de slavă, pentru mărirea lui Dumnezeu.

Cântecele erau aşa de dulci şi frumoase, cum nu se mai auziseră niciodată.

Însuşi dracii se opriră din pregătirile lor şi ascultau, oftând după viața de dincolo de ei, din împărăția raiului.

Dumnezeu dădu ordin să fie scăpați copiii.

Deodată, întreaga fire fu înspăimântată de tunete grozave... Sfântul Ilie, pe carul lui de foc, fugea spre iad...

Skaraosky presimțind ce are să se întâmple, striga din răsputeri:

— Ce mai stați?... Ați înnebunit? Scoateți-le ochii... şi

să fugim cu ei spre fundul iadului... Raiul ne amenință!

Cloanța Cotoroanța se pregătea să împlinească porunca. Tocmai ridicase fierul înroşit şi voia să-l înfigă în ochii copiilor, dar Sfântul Ilie care se apropiase vijelios, se coborî pe o limbă de foc, zvârlind în jurul lui numai jăratec care ardea totul şi apucând pe cei doi copii, îi aruncă în carul său, îndreptându-se în goană şi înconjurat de aceiaşi furtună, se întoarse în lumea lui din rai.

Abia după puțin timp se dezmetici Skaraosky şi Cloanța Cotoroanța dându-şi seama cu spaimă de cele ce s-au petrecut. Un vaiet îngrozitor, răsuna de la un capăt la celălalt al iadului!...

— Ne-au furat copiii, ne-au furat copiii!...

Pe când în rai toți îngerii spuneau:

— Copiii au fost iertați... şi au fost scăpați din iad.

*

* *

Sfântul Ilie înapoindu-se, aduse pe Goangă şi Târlică în faţa Celui a tot Puternic; iar îngerul Bunătăţii, care rugase pe Dumnezeu pentru iertarea lor, îi mulţumi Domnului, cântând mărire de-a pururi bunătăţii Lui.

Şi deodată, corul a mii de îngeri din cuprinsul împărăţiei sfinte, se adăogă cântecului de slavă al îngerului Buia-Ţuţu, ducând armonia lui până dincolo de lumea iadului. Vorbele acestui imn al îngerilor, cădeau ca nişte bice de foc pe spinarea lui Skaraosky şi a Cloanţei Cotoroanţa, care se zvârcoleau şi crăpau de necaz.

Cuvintele cântecului de glorie se auzeau armonioase:

— Iadul a fost învins prin bunătatea Domnului! Iadul a fost învins!... Mărire lui Dumnezeu, în cer şi pe pământ!...

ÎN FAȚA LUI DUMNEZEU

VIII.

Iată-i Doamne, glăsui Sfântul Ilie aducând înaintea lui Dumnezeu pe Goangă şi Târlică. I-am furat iadului cu destulă greutate. Skaraosky e nebun de durere.

— Se şi vede, răspunse Dumnezeu, ia te uită ce beznă grozavă s-a lăsat asupra iadului.

Şi pe când Dumnezeu şi Sfântul Petre, vorbeau despre mânia tartorului iadului, Goangă şi Târlică sfârşiți cu totul de puteri, se aşezaseră jos şi nu mai se săturau privind măreția raiului...

— Ce lumină şi bucurie e aici! şopti Goangă.

— Şi ce întuneric şi tristețe în iad! murmură Târlică.

— Şi ce de flori în rai!

— Şi ce ghimpi şi jale dincolo, suspină Târlică.

— Aşa e, copiii mei, zise Dumnezeu, care sfârşise sfatul cu Sfântul Petre, aici sunt faptele bune, prin urmare lumină, bucurie, flori; iar în iad sunt faptele rele, adică întuneric, tristețe, ghimpi şi munci grele, nesfârşite!...

„Voi, acelei lumi eraţi sortiţi, dar un înger al cerului meu, cel mai scump înger, îngerul Bunătăţii, s-a rugat pentru iertarea voastră şi l-am ascultat. Lui să-i mulţumiţi. El este cel ce v-a scăpat de păcate şi de chinul cel groaznic.

— Unde este Doamne, acel înger, să-i mulţumim, ziseră copiii într-un glas.

Dumnezeu le înfăţişă pe îngerul Buia-Ţuţu.

Goangă şi Târlică se apropiară sfioşi de el şi căzând în genunchi, îi sărutară mâinile, îngerul îi ridică în sus şi-i îmbrăţişă.

Apoi Dumnezeu porunci ca aceşti copii să fie spălaţi cu apă sfinţită, care are în ea mirosul tuturor florilor din rai, spre a li se şterge astfel şi toate păcatele...

— Iar tu, Sfinte Petre, mai adaugă Dumnezeu, rupe din dosarul faptelor oamenilor, paginile unde sunt înscrise toate nebuniile lor şi să le arunci tocmai în faţa palatului lui Skaraosky, spre a-şi lua nădejdea că aceşti copii au să se mai întoarcă vreodată în iadul lor şi astfel, să se zvârcolească în chinuri şi mai mari.

Sfântul Petre plecă să îndeplinească porunca, iar îngerul Bunătăţii se rugă să-l lase pe el să spele pe copii.

— Ei bine, zise Dumnezeu, împlinească-se dorinţa ta!

Într-o clipă, alţi doi îngeri sosesc cu apă curată, plină de parfumuri şi îngerul Buia-Ţuţu spălă pe Goangă şi Târlică.

Deodată deveniră albi ca îngerii, curaţi ca apa sfinţită, înviorați ca vântul primăverii şi cu ochii strălucitori ca acei ai îngerului Bunătăţii.

— O, Doamne, parcă suntem alţii, ziseră într-un glas copiii.

— Aşa e, acum nu mai sunteţi fii iadului!... Bunătatea lui Dumnezeu, v-a scăpat, spuse îngerul Buia-Ţuţu.

Apoi Goangă şi Târlică, izbucniră într-un plâns adânc, plin de suspine, cu lacrimi mari şi strălucitoare ca boaba de diamant.

Ei au fost lăsaţi să plângă. Era furtuna sufletelor, care trebuia să pornească, pentru ca în urmă să se liniştească şi să se bucure de pace şi de lumina soarelui, care apare întotdeauna după furtună.

Şi ea trecu... Lacrămile lor căzând pe jos, în acel loc au răsărit mii şi mii de lăcrămioare...

În apropiere, glasuri şoptitoare de îngeraşi, prinseră a cânta. Copiii îşi zic:

— Cât de frumos cântă, cât de frumos!

Şi căzând la genunchii îngerului Bunătăţii, spun:

— Cum să-fi mulţumim pentru tot ce ai făcut pentru noi?

Iar îngerul, aşezându-se jos pe flori, vorbi astfel:

— Să nu-mi mulţumiţi mie, eu nu merit aceasta, ci lui Dumnezeu. El este bun, drept şi mare! Este A-tot-

Puternic... Împreunați-vă mâinile pentru rugă, stați în genunchi şi prea măriți-L odată cu mine!

În acea clipă, în Domnia Cerurilor, se înălță cea mai caldă, cea mai curată şi blândă rugă închinată lui Dumnezeu!

ÎNGERUL BUNĂTĂȚII ÎNVAȚĂ PE COPII PORUNCILE LUI DUMNEZEU

IX.

Când au sfârşit ruga — din îndepărtarea iadului se auzea scrâşnirea dinţilor lui Skaraosky şi înjurăturile Cloanţei Cotoroanţei — iar întregul iad gemea de muncile grele la care fusese supus; pe când bunul Dumnezeu, îşi binecuvânta lumea de sfinţi şi îngeri.

După un timp, îngerul Bunătăţii, spuse copiilor:

— De-acum nu mai puteţi rămâne în rai, în curând o să fiţi coborâţi pe pământ. Începe să se înnopteze. Părinţii voştri sunt îngrijoraţi; sărmanii, vă caută pretutindeni. Ei nu ştiu unde să vă găsească!

Apoi tot el adăugă:

— Uitaţi-vă pe aci, aşa, colo jos, în punctul acela alb.

Şi copiii priviră.

— Ei, ce vedeţi? întrebă îngerul.

— Ah, Doamne, uite pe mama care plânge şi îşi frânge mâinile de durere, îngână Târlică.

— Şi pe tata, care e amărât, făcu Goangă.

— Vai, ce jale şi durere! ziseră amândoi.

— Ei bine, urmă îngerul Bunătăţii, făcând să dispară cele ce vedeau pe pământ, — voi o să vă întoarceţi şi părinţii au să vă regăsească.

— O, bunule înger, cât mai degrabă, să nu-i mai facem să sufere atât!

— Dar ia uitaţi-vă şi în partea asta, colo, în fund, zise îngerul fără să răspundă vorbelor lor rugătoare, spuneţi-mi ce se arată.

— Uite pe Safta bucătăreasa, care plânge după noi.

Uite şi pe bietul Moş Iznav. A auzit că nu ne mai aflăm la părinți. Să ajungem mai degrabă la el şi ascultându-i basmele, să-i sărutăm mâinile şi părul alb ca argintul.

— Şi ce se mai vede? stărui îngerul Buia-Țuțu.

— Zărim pe proprietarul nostru, el îşi repară scara pe care i-am stricat-o.

Se vede şi bietul dogar şi croitorul şi sărmanul client, care a rămas fără haine.

Uite şi pe chelner, uite şi pe toți copiii pe care i-am supărat, cărora le-am luat o minge, un briceag, o poză, un condei, uite şi pe profesorul nostru pe care l-am amărât de atâtea ori!

Apoi îngerul făcu din nou să nu se mai vadă nimic şi spuse:

— S-a apropiat ora plecării...

— Suntem şi noi gata, şoptesc copiii.

— Voi cere lui Dumnezeu îngăduirea, ca eu să vă las la casa voastră, urmă îngerul; acolo jos, am şi eu pe tatăl şi pe mama mea. Vreau să stau în visul lor o noapte întreagă şi urmează chiar acum să mă cobor la ei.

Trebuie însă, ca mai înainte să mă înfățişez Domnului nostru spre a-i cere favoarea să vă duc pe pământ — să-mi făgăduiți cele ce vă voi cere.

— Orice... orice..., spuseră Goangă şi Târlică. Şi îngerul îi povățui:

— Să ascultați de părinții voştri şi să-i iubiți! Să respectați lumea! Să învățați bine la şcoală.

Să nu mâniați pe nimeni. Să nu bateți animalele.

Să fiți buni şi miloşi, iar pe oamenii bătrâni şi nevoiaşi, să-i ajutați! Să dați celor ce n-au, chiar bucata voastră de pâine.

— O, da, scumpe înger, te vom asculta!

— Să nu luați nimic din bunul altuia, ci din potrivă, să dați la toți din puținul vostru!

— Da, da, aşa vom face!

— Şi mai presus de toate, adăugă îngerul, cu o tremurare în glas şi cu ochii strălucitori ca razele de soare,

să vă închinați lui Dumnezeu şi să-l prea măriți! Închinați-vă Lui, ascultați-I poruncile!...

Îngerul spunând acestea, căzu în genunchi şi începu să se roage.

Copii făcură la fel şi multă vreme au stat aşa, în genunchi, pioşi şi smeriți, adânciți în ruga lor, care pornea din suflete curate şi pline de chipul şi făptura marelui şi bunului Dumnezeu...

Dumnezeu înconjurat de îngeri şi sfinți, se apropie de ei — ruga lor fierbinte şi curată îl îndemna la aceasta — iar Buia-Țuțu căzând la picioarele Lui puse:

— Doamne, Doamne, aceşti copii mi-au făgăduit că se vor purta ca nişte îngeri pe pământ. I-am învățat toate legile bunătății Tale! Rogu-Te Doamne, să-i trimitem acasă la părinții lor.

— Bine, zise Dumnezeu, vesteşte pe Sfântul Ilie...

— O, Doamne, fii bun şi dă-mi mie însărcinarea asta, îi duc eu. Cu acest prilej voi trece pe la casa mamei şi tatălui meu, să-i binecuvântez în numele Tău şi să le las sănătate şi tot norocul, în sărutarea ce le-o voi da în visul acestei nopți, se rugă îngerul.

Mă voi duce cu ei pe pământ, împreună cu Sfântul Ilie, pe acelaşi nor în carul lui de foc şi am să mă întorc în noaptea aceasta.

Dumnezeu se înduplecă la atâta rugăminte şi pe dată sosi şi Sfântul Ilie.

Îngerul Bunătății împreună cu Goangă şi Târlică, primiră binecuvântarea lui Dumnezeu.

Apoi un nor gros îi învălui pe toți şi încet încep să se coboare spre pământ.

DEŞTEPTAREA DIN VIS

X.

Goangă se sculă speriat din somn. Se frecă la ochi înspăimântat. Se pipăi pe mâini, pe picioare, îşi ridică braţele în sus, apoi din toată inima scoase un oftat adânc, prelung. Ochii îi erau plini de lacrămi şi abia după câtva timp îşi dădu seama de cele ce s-au petrecut cu el şi se simţi uşurat.

Apoi gândi:

— A fost un vis! Şi ce vis urât, îngrozitor! Ce frică mi-a fost!

Lângă el, Târlică dormea încă. Avea un somn uşor, liniştit.

Seara începuse să îmbrace pământul. Un vânt puternic bătea dinspre miază-noapte. Nori negri de furtună se apropiau din aceea parte. Tunetele se auzeau răbufnite. Fulgere dese tăiau întunecații nori. Erau semne de ploaie mare, de vijelie.

Lui Goangă i se făcu frică. El nu se temuse niciodată de fulgere şi tunete, acum însă simțea o mare îngrijorare. Ar fi vrut să vorbească, să cheme, dar un nod parcă i se pusese în gât şi nu putea să scoată o şoaptă măcar.

În fată i se înfățişă întregul vis, iar pe Cloanța Cotoroanța o simțea lângă el.

Din pom căzu dată de vânt, o creangă uscată şi îl atinse uşor pe spate.

— Ah! făcu Goangă şi sări în sus speriat.

Vru să înjure, dar îi veni în minte îngerul Buia-Țuțu, care parcă-l mustră de gândul lui şi vorbele ce avea să le rostească şi-i fu ruşine de el.

— Ce bine îmi pare, îşi zise, că n-am înjurat. La ce mi-ar fi folosit? La nimic... Mâniam doar pe Dumnezeu şi pe îngerul Bunătății!

Şi Goangă rămase pe gânduri.

Dar furtuna se apropia. Târlică se trezi la zgomotul puternic al unui tunet şi întrebă plângând:

— Ce este, frate Goangă? Unde suntem? Mi-i frică!

— Să mergem acasă, răspunse Goangă! Se apropie o furtună. Să fugim!

Iar Goangă, auzi parcă născând din mijlocul foşnetului foilor pomului sub care dormise până atunci, un glas... Semăna cu acela al îngerului Bunătății din vis. El desluşea bine vorbele:

— Plecați de grabă acasă, la părinții voştri! Plecați, vine furtuna! Pomul sub care stați va fi trăsnit de Sfântul Ilie şi dacă mai rămâneți, veți muri. Plecați!...

Şi vântul începu să şuiere... Un tunet puternic, aproape de copii, îi înspăimântă, apoi amândoi ținându-se

de mână, o luară la fugă.

Alergau cu multă greutate peste câmp peste arături, apoi au dat în şosea.

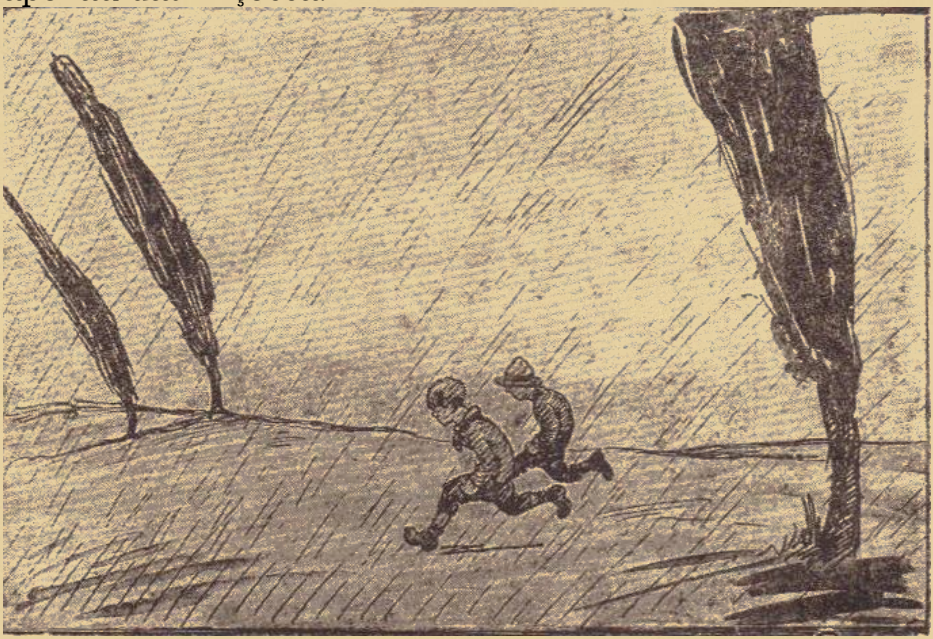

Copiii goneau într-una. Plângeau şi spuneau:

— Doamne, Doamne, scapă-ne de furtună!

Iar Goangă, târa pe Târlică după el, strigându-i:

— Mai iute, Târlică, mai iute!

După puțin se opriră. Târlică nu mai putea fugi.

Furtuna era pe urmele lor. Se uitară cu spaimă înapoi, zăreau încă pomul sub care au dormit. Dar o lumină orbitoare tăia văzduhul, un fulger puternic străbătu prin mijlocul vijeliei, apoi îi urmă un tunet zguduitor. Speriați, copiii s-au vârât unul în altul.

Copacul fu trăsnit, iar Goangă şi Târlică îngroziți, o luară din nou la fugă. În sfârşit, au intrat în oraş.

Din urma lor se auzea răpăiala ploii. Venea mânioasă. Pe străzi nu mai era nimeni. Se apropia o furtună înspăimântătoare.

Se înnoptase bine. Norii vijeliei, făceau noaptea neagră ca păcura.

Goangă şi Târlică alergau nebuni. De mai multe ori au căzut pe jos şi cu anevoie s-au sculat, pornind-o din nou la drum.

Târlică scâncea:

— Eu nu mai pot, nu mai pot!

Iar Goangă, îl trăgea după el cu ultimele puteri pe care le mai avea corpul lui obosit de atâta teamă şi alergătură.

— Uite casa, uite casa! tipă Goangă.

În adevăr erau pe strada lor. Au mers pe drum bun, n-au rătăcit.

Ploaia îi sosise din urmă. Picături mari îi loveau din toate părțile.

Dar au ajuns. Au deschis uşa de la intrare cu mare greutate şi intrând înăuntru, căzură jos.

Lumea alergă să vadă ce este. Şi toți chiriaşii, începând de la etajul întâi, până la cei de la al patrulea unde şedeau părinții lui Goangă şi Târlică, năpădiră pe scară şi se întrebau:

— Ce este? Ce este? Ce s-a întâmplat?

Într-o clipă, o singură vestire se auzi de jos şi până sus:

— Goangă şi Târlică zac leşinați, jos la scară!

Şi pe când unii din chiriaşi intrau liniştiți în odăile lor, aflând că este vorba de „nebunii de la etajul al 4-lea“, în goană, coborau mama şi tatăl copiilor, țipând cât îi luau gura.

Proprietarul casei, care sosise acolo cel dintâi, văzându-i în ce stare erau, i se făcu milă de ei şi-i luă în brațele lui puternice, ca să-i ducă sus în odăile părinților.

După puțin timp, au fost aşezați în paturile lor, unde părinții şi câțiva prieteni, căutau să-i liniştească. Ei începuseră să plângă cu hohote.

Furtuna încetase. Norii negri ca păcatul, fugiseră, iar pe cerul plin de stele, apăruse luna.

Goangă vroia să vorbească, să spună ceva, tatăl însă nu-i da voie, iar mama şoptea cu bunătate:

— Lasă.... mâine, mâine ai să ne povesteşti Acum beți ceaiul ăsta cald.

Apoi copiii s-au culcat. Târziu au adormit... Somnul le-a fost zbuciumat şi plin de suspine.

ZILE GRELE

XI.

A doua zi, în zori, Goangă povesteşte cele întâmplate, îşi spune visul...

Toți tac. Târlică ascultă înspăimântat şi de frică i se zbârleşte părul în cap.

Mama se închină adesea, iar tatăl, fumându-şi în linişte luleaua, asculta tăcut.

Goangă istoriseşte încet, înfiorat aproape. Oftaturi lungi întrerup povestirea visului. Toți sunt neliniştiți, îngroziți.

În jurul lor flutură aripile nevăzute ale Cloanței

Cotoroanței şi pe jos, parcă umblă motanul albastru.

Dar mama se scoală şi aprinde candela. O pâlpâire înceată, iar după puțin, lucirea crescu şi era frumoasă ca o minune.

Apoi dintr-un sertar scoase lumânarea de Paşti, o aprinse şi-şi făcu în fața icoanelor, trei cruci.

Cei din casă se închinară şi ei.

Şi dintr-odată, în sufletul tuturor pătrunse parcă pe aripi nevăzute, bunătatea lui Dumnezeu şi a îngerului Buia-Țuțu şi li se părea că aud glasuri îndepărtate de îngeri, iar chipul Maicii Domnului din icoană, se luminase şi zâmbea.

În sfârşit, Goangă vorbi despre fuga lor până acasă şi teama de furtuna care venea după ei.

Şi astfel povestea visului fu sfârşită. În casă se făcu tăcere. Candela şi lumânarea de la Paşti ardeau liniştite.

Copiii oftară... Mama îşi şterse lacrimile mari, care izvorau din ochii ei buni şi iertători. Într-un târziu, tatăl rupse tăcerea şi întrebă:

— Ei, bine, ce aveți de gând să faceți de aci înainte? Cum o să vă purtați?

— Ne vom cuminți, răspunseră copilaşii.

— O, de-ar fi aşa! se grăbi să spună mama.

— Da, ne vom îndrepta, zise Goangă.

Târlică începu să plângă cu suspine.

— Să nu fie numai vorbe, adaugă tatăl.

— Vă vom iubi şi respecta, şopti Goangă.

— Auzi-i Doamne, se rugă mama.

— Vom cinsti pe cei mai mari ca noi, urmă Goangă, vom fi miloşi şi mai presus de toate, vom iubi şi slăvi pe Dumnezeu!

— Da, îl vom iubi, zise şi Târlică printre lacrimi.

— El este bun şi mare, întări tatăl, numai El poate să facă minunea asta cu voi, să vă îndrepte — şi sculându-se în picioare, îşi făcu semnul crucii cu evlavie şi credință.

*

* *

Urmară apoi zile foarte grele. În aceiaşi seară chiar, Goangă fu cuprins de o fierbinţeală grozavă. Părinţii nu mai ştiau ce să facă. Trebuiau să cheme un doctor, dar bani în casă nu aveau. Leafa tatălui, leafa unui biet funcţionar, era sfârşită. Aşa că-l îngrijiră ei cum s-au priceput: cu fricţiuni, pahare şi alte leacuri; dar boala mergea înainte. Goangă slăbise mult, nu mai mânca, noaptea aiura. Târlică se îmbolnăvi şi el. Băieţii zăceau în acelaşi pat, doborâţi de acelaşi rău.

Proprietarul casei, află de boala lor şi alergă să-i vadă. Mizeria şi lipsa din această gospodărie, îl îngrozi. În grabă chemă un doctor. El îi plăti şi tot el aduse de la farmacie doctoriile.

Copiii au luat medicamentele. Căldurile au început să le scadă şi au avut o noapte bună, liniştită, cu câteva ceasuri de somn.

Doctorul îi vedea zilnic. Faţa lui îngrijorată la început, acum se înseninase şi într-o zi spuse:

— De azi încolo am să viu mai rar, am să trec peste trei zile..., să urmaţi cu doctoriile ce vi le-am dat.

Însuşi doctorul le aducea în sticluţe mici.

În sfârşit, grija cea mare a trecut, copiii s-au făcut bine.

Biata maica lor, care ajunsese ca o scândură de slabă — e fericită — şi ceasuri întregi stă în genunchi în faţa icoanelor, mulţumind lui Dumnezeu că i-a scăpat feciorii.

Tatăl a muncit ore suplimentare şi noaptea chiar, pentru a strânge gologanii, care îi datora doctorului şi proprietarului.

Când vru să-i înapoieze banii, proprietarul zise:

— Nu-mi datorezi nimic. Sunt mulţumit că ţi-au scăpat copiii! Ei mi-au fost întotdeauna dragi!...

Asemenea nici doctorul, suflet bun şi milos nu primi nici o plată.

Iar preotul mahalalei, când fu chemat să facă o sfântă slujbă în căsuţa lor, auzind că doctorul şi

proprietarul casei i-au ajutat cu bani, pe care n-au vrut să-i mai primească, spuse:

— O, Doamne! Mai sunt încă suflete bune şi mărinimoase în ţara noastră! Dumnezeu să le dea sănătate şi să-i aibă în paza lui!...

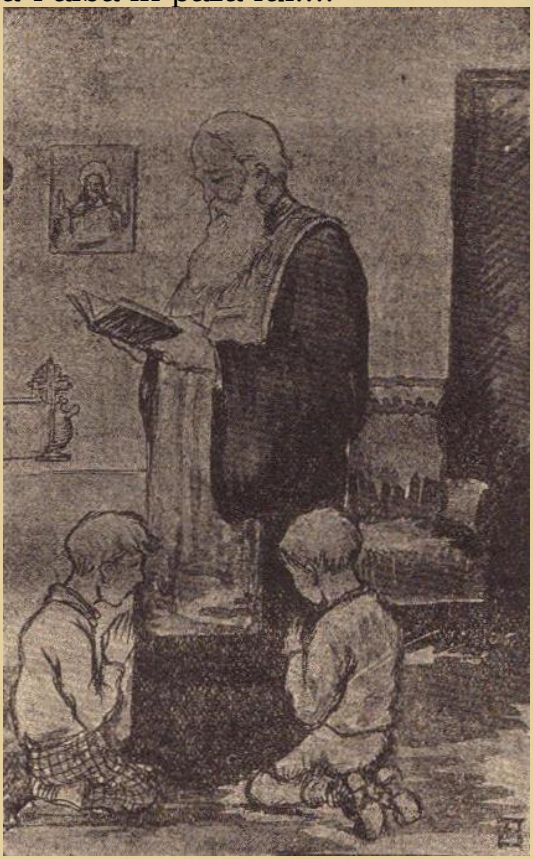

Preotul vorbi mult cu copilaşii. Auzi din gura lor toate cele întâmplate şi povestea visului urât. Sfinţia Sa îi certă părinteşte, le dădu sfaturi şi îi binecuvântă. Apoi Goangă spuse:

— Vom fi cuminţi de-aci înainte, sfinte părinte, am făcut multe rele şi am trecut printr-o mare primejdie.

ZILE SENINE

XII.

A doua zi, Goangă şi Târlică urmau să se ducă la şcoală. S-au sculat de dimineață, şi-au căutat cărțile, le-au luat cu grijă şi le-au învelit în ziare, punându-le fiecare în ghiozdanul lui, apoi sărutând mâinile părinților, plecară grăbiți.

Astfel şi-au reînceput viața de şcoală...

Profesorul se minună de schimbarea lor. Erau cei mai buni la carte şi cei mai cuminți. Au fost aleşi monitori peste toți elevii.

Acasă când se întorceau, nici nu se simțea prezența lor. Îşi căutau de învățătură şi ajutau adesea mamei la nevoile gospodăriei.

Şi aşa trecu o vreme... Se apropiară examenele; anul şcolar era pe sfârşite.

Acum, iată-i că se întorc liniştiți de la şcoală. Profesorul le-a dat pe carnet toate notele. Sunt fericiți la gândul că au să le arate părinților şi nu ştiu cum să facă să ajungă mai repede acasă.

Dar pe stradă întâlnesc nişte copii nebunatici, care alergau după un bătrân şchiop şi obosit şi de care îşi băteau joc; unul din ei voia să-l şi lovească. Goangă şi Târlică iau apărarea bietului moş, şi-l scăpară. Derbedeii însă s-au înfuriat şi au început să-i înjure pe ei. Gata-gata erau să şi mănânce o bătaie bună, dacă nu săreau să-i scape doi domni, care goniră haimanalele păcătoase.

— Cine sunt copilaşii aceştia, care au scăpat pe moşneag? întreabă unul din domni.

— Ce, nu-i cunoşti? zise celălalt. Sunt Goangă şi Târlică. E o minune cu ei. Au fost nebunii mahalalei. Speriaseră întreaga lume!... Dar acum, alții ca ei nu mai găseşti; în şcoală sunt cei dintâi, la biserică se duc regulat, în sfârşit, sunt blânzi, miloşi şi cuminți, cuminți cum alți copii nu mai sunt. Ferice de aşa părinți.

Goangă şi Târlică trec pe lângă dânşii. Pe trotuar nu e destul loc. Ei se dau înlături pe jos, îşi scot şepcile şi spun:

— Bună ziua şi vă mulțumim că ne-ați scăpat de băieții ceia răi!...

Cei doi domni se opresc şi stau câteva clipe de vorbă cu ei.

Apoi Goangă rosti încet:

— Să ne iertați... Noi ne ducem acasă. Se face târziu. Mama e singură şi trebuie să-i ajutăm, avem lemne de adus din pivniță şi lecții de învățat pentru mâine...

— Bine, bine, spun domnii şi mângâindu-i, îi lăsară să plece.

Copiii luându-se de mână, plecară grăbiți spre casă, unde au ajuns după puțin.

În pragul uşii, întâlnesc pe proprietar, căruia îi dau bună ziua. Acesta le mulțumeşte şi se uită cu drag după ci, zicându-şi:

— Doamne, ce minune! Din doi nebuni, au ajuns buni şi cuminți ca doi îngeri...!

Şi iar se uită după ei, cum încet, frumos, urcă scările pe care altă dată le zăpăceau cu tropăiturile şi urletele lor.

Sus, mama le ieşi înainte, îi îmbrățişă, îi sărută şi îi întreabă ce au făcut la şcoală.

Ei vorbesc, îşi arată carnetele cu notele profesorilor, unde se vede numai zece şi „foarte bine”.

Dânsa e mulțumită, iar de bucurie, lacrimi mari îi joacă printre gene, în vreme ce Goangă, scoase un oftat adânc, greu, ca după o mare oboseală.

— De ce oftezi? copilul meu, întrebă mama.

— Mă gândesc, răspunse el, când o să pot să fiu atât de bun, încât Dumnezeu şi îngerul Bunătății să mă ierte de tot ce-am greşit în trecut.

— Şi pe mine, adăugă Târlică, cu glasul tremurând.

— O, feciorii mei, zise mama îmbrățişându-i cu căldură, Dumnezeu v-a iertat. Copii ca voi, cuminți şi ascultători, nu mai sunt alții!...

— De-ar fi aşa, am fi fericiți, îngânară Goangă şi Târlică.

Şi aşezându-se lângă ea, începură să plângă încet, cu suspine.

Lacrămi calde, picuri de rouă strălucitoare le cădeau din ochişori pe mâinile aspre de muncă ale maicii lor, care-i mângâia duios. Gândurile ei în acea clipă, zburau spre zilele anilor viitori, când aceşti doi copii, vor ajunge mari, când vor fi oameni învățați şi folositori țării, când mai presus de toate, vor fi sprijinul bătrâneților ei şi ale tatălui lor...

Încheierea părții a II-a şi sfârşitul romanului.

XIII.

Astfel se împlini minunea, pe care nimeni n-ar fi crezut-o: Goangă şi Târlică, din doi copii nebuni, zănatici, neascultători, care nu învățau nimic la şcoală, din doi copii răi, cum i-ați văzut la începutul povestirii, să ajungă cuminți ca doi îngeri...

Minunea aceasta a făcut-o îngerul Buia-Țuțu din rai, a făcut-o numai Dumnezeu, căruia ei acuma i se roagă şi-i mulțumesc pentru că i-au îndreptat spre bine, spre credință şi spre iubirea de oameni.